gemeente
Zoetermeer

Tweede Tussenbericht 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3

Inleiding 4

Programma 1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie 9

Programma 2. Samen leven en ondersteunen 19

Programma 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen 24

Programma 4. Vrije tijd 30

Programma 5. Veiligheid 34

Programma 6. Dienstverlening en participatie 36

Programma 7. Inrichting van de stad 39

Overzicht Overhead 48

Overzicht algemeen dekkingsmiddelen en onvoorzien 52

Inleiding

Inleiding

In het Tussenbericht geeft het college aan de raad aan welke afwijkingen er zijn in de uitvoering van de Programmabegroting van het lopende jaar. De uitvoering van activiteiten die in de begroting staan opgenomen, lopen niet overal zoals gepland. Dit heeft vaak financiële gevolgen. In dit Tweede Tussenbericht 2025 staan de onderwerpen waarop er afwijkingen zijn. Daarbij worden ook de behorende financiële consequenties in kaart gebracht. Als een onderwerp niet wordt genoemd, dan verloopt de uitvoering zoals gepland en voor het bedrag dat in de begroting is opgenomen.

In het voorjaar is het Eerste Tussenbericht 2025 uitgebracht. Dit was opgenomen in de Perspectiefnota 2026. In dit Tweede Tussenbericht 2025 staan aanvullingen op eerdere gemelde afwijkingen en nieuwe afwijkingen die niet eerder aan de raad zijn gemeld.

De gemelde afwijkingen in de Tussenberichten geven altijd over een doorkijk naar het hele begrotingsjaar. Met dit Tweede Tussenbericht wordt dus een prognose gegeven van het resultaat over 2025. De afwijkingen zijn per programma opgenomen. Per gemelde afwijking staat aangegeven of het een voordeel of een nadeel betreft. De financiële afwijkingen die leiden tot een meerjarig effect zijn in de tabellen aangegeven met 'Meerjarig'. Deze meerjarige effecten zijn verwerkt in de Programmabegroting 2026-2029 met een toelichting in het hoofdstuk "financiële begroting". Wanneer er geen meerjarig effect wordt verwacht staat achter de afwijking 'Eenmalig' opgenomen. Alleen afwijkingen vanaf € 100.000 per onderwerp worden gemeld.

Het Tweede Tussenbericht heeft ook een functie in het behouden van de rechtmatigheid. Rechtmatig betekent dat de handelswijze van het college in overeenstemming is met de geldende regels en besluiten. De raad geeft, door het Tussenbericht met bijbehorende begrotingswijziging vast te stellen, toestemming aan het college voor de verwachte afwijkingen.

Financiële uitkomst op hoofdlijnen

Alle afwijkingen die in dit Tweede Tussenbericht staan, leiden tot een voordeel ten opzichte van de begroting van € 4,062 mln. Dit bedrag bestaat uit meerdere voor- en nadelen. In de tabel hieronder leest u om welke bedragen per programma het gaat. Na deze inleiding volgt per programma een toelichting op de afwijkingen.

Bedrag in € * 1000

Per programma	
1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie	-138
2. Samen leven en ondersteunen	980
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	2.025
4. Vrije tijd	2.017
5. Veiligheid	0
6. Dienstverlening en samenspraak	-2.110
7. Inrichting van de stad	-816
Overzicht overhead	589
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.515
Totaal meldingen	**4.062**

In onderstaande tabel staat welke afwijkingen een budgettair effect hebben van € 0,5 mln. of meer.

Programma		Bedrag in € * 1.000
1	ESF	933
1	Personele lasten SD	-835
2	Jeugdzorg	-1.096
2	WMO huishoudelijke dienstverlening	1.880
3	Afvalinzameling	717
3	Kunstwerken	670
4	Renovatie boerderijen	1.271
4	Toegankelijkheid gebouwen	1.300
6	Verkiezingen	-800
6	Opbrengst bouwleges	-700
OAD	Reservering prijsstijgingen	1.300
OAD	Taakmutaties	500
OAD	Reserveringen groei en veroudering van de stad	1.500
OAD	Organisatieontwikkeling	-2.000
	overig	-578
	Totaal	**4.062**

De verwachting is dat de gemeente in 2025 niet alle geplande activiteiten kan uitvoeren. Sommige geplande activiteiten lopen vertraging op en worden waarschijnlijk pas in 2026 uitgevoerd. Dit noemen we de ‘budgetoverhevelingen’. Het besluit over het al dan niet overhevelen van budgetten wordt genomen bij het Eerste Tussenbericht 2026 (Perspectiefnota 2027).
Als de activiteiten zonder vertraging zouden zijn uitgevoerd, zouden de lasten in 2025 € 3,482 mln. hoger zijn. Zonder de vertragingen zou het budgettaire effect van dit tussenbericht dan ook € 3,482 mln. lager zijn, te weten (€ 4,062 mln. - € 3,482 mln. =) € 0,580 mln.

In onderstaande tabel staan de activiteiten die vertraging opgelopen hebben.

Bedrag in € * 1000

Programma	Budgetoverhevelingen/resultaatbestemmingsvoorstel	
1	Zoetermeer 2040 en gebiedsontwikkelingen	120
1	Middelen voortzetting Geldpunt	127
4	Renovatie boerderijen	1.271
4	Vergroten toegankelijkheid gebouwen	1.300
7	Herinrichting woonwagenlocatie Bleiswijkseweg	154
7	Pilot buurtvervoer	160
ovh	Inzet AI-toepassingen	350
	Totaal	**3.482**

Eindejaarsprognose 2025

In onderstaande tabel wordt u meegenomen in de opbouw van de eindejaarsprognose. In de (primitieve) Programmabegroting 2025-2028 (zoals 11 november 2024 is vastgesteld), is een begrotingstekort gepresenteerd van een € -10,306 mln. In dit nadeel van € 10,306 mln. zit dekking vanuit de reserve Vrij Inzetbaar van € 14,7 mln.

In de Perspectiefnota 2026/Eerste Tussenbericht bent u geïnformeerd over de afwijkingen die verwacht werden voor het jaar 2025. Deze afwijkingen gaven een verbetering van het begrotingssaldo te zien met € 5,669 mln. Het verwacht begrotingstekort werd daardoor verlaagd naar € -4,637 mln.

Bij dit Tweede Tussenbericht worden afwijkingen verwacht van per saldo € 4,062 mln. Inclusief de besluiten die tot en met de raad van juli zijn genomen is daarmee het begrotingstekort (=eindejaarsprognose) verlaagd naar € -0,620 mln.

	Bedrag in € * 1000
Resultaat programmabegroting 2025 zonder dekking uit reserve	-25.006
Onttrekking uit reserve vrij inzetbaar	14.700
Programmabegroting 2025	-10.306

Programmabegroting 2025	-10.306
Afwijkingen TB/PN26	5.669
Saldo programmabegroting 2025 na Perspectiefnota 2026/TB1	**-4.637**

Saldo programmabegroting 2025 na Perspectiefnota 2026/TB1	**-4.637**
raadsbesluiten tot en met juli	-45
Afwijkingen TB2	4.062
Indicatie resultaat 2025	**-620**

Programma 1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie

Toelichting per onderwerp

1. Afboeken voorbereidingskosten nieuwbouw Velddreef 328 en Forelsloot 3-4 (IKC Touwladder en IKC Hofvijver) (nadeel € 203.000)
In 2023 is besloten om kindcentrum De Touwladder in de wijk Seghwaert en het huidige schoolgebouw van het IKC de Hofvijver, te vervangen door nieuwbouw. De uitgangspunten voor het bouwontwerp zijn in de haalbaarheidsfase van het project gewijzigd. Als gevolg hiervan kunnen de eerder gemaakte proces, onderzoeks- en advieskosten van € 0,203 mln. niet worden toegerekend aan de nieuwbouwkosten.

2. Afboeken voorbereidingskosten nieuwbouw Chaplinstrook 2-4 en Mendelssohnrode 2 (SO de Keerkring en SBO de Horizon) (nadeel € 370.000)
In 2023 is besloten tot de realisatie van een nieuw Integraal Kind Centrum (IKC Buytenwegh) voor de gezamenlijke huisvesting van SO De Keerkring en SBO De Horizon. De uitgangspunten voor het bouwontwerp zijn in de haalbaarheidsfase van het project gewijzigd. Als gevolg hiervan kunnen de eerder gemaakte proces, onderzoeks- en advieskosten van € 0,370 mln. niet worden toegerekend aan de nieuwbouwkosten.

3. Onderwijsachterstandenbeleid (rijksdeel) (budgettair neutraal)
Voor het jaar 2025 is voor onderwijsachterstandenbeleid een budget van afgerond € 6,0 mln. beschikbaar. Hiervan worden o.a. activiteiten georganiseerd op de speeltaalhuizen en scholen die onderwijsachterstanden verkleinen en/of voorkomen. Door een hoger dan verwacht bedrag aan subsidieaanvragen 2025 wordt dit budget overschreden met afgerond € 0,1 mln. Hiervoor kan de balanspost Vooruitontvangen Onderwijsachterstandenbeleid ingezet worden. Jaarlijks ontvangt de gemeente een specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid. Geld dat overblijft, kan onder voorwaarden ingezet worden in volgende jaren. De balanspost is toereikend om deze overschrijding op te vangen.
Van het Rijksbudget worden subsidies verstrekt. In 2025 zijn de subsidies van 2024 vastgesteld. In enkele gevallen heeft dit geleid tot een lagere subsidievaststelling, dus een terugvordering. Terugvorderingen worden als baten verantwoord. Het gaat om € 0,3 mln. Dit geld blijft beschikbaar voor onderwijsachterstandenbeleid. Het wordt toegevoegd aan de eerder genoemde balanspost Vooruitontvangen Onderwijsachterstandenbeleid.
Bovengenoemde mutaties van lasten (overschrijding 2025) en baten (terugvorderingen 2024) leiden tot aanpassingen van de balanspost Vooruitontvangen, die hiermee hoger wordt. Per saldo zijn deze mutaties voor de gemeente budgettair neutraal, omdat het een doeluitkering van het rijk is, die na afloop van de meerjarige periode, verrekend wordt.

4. Onderwijsachterstandenbeleid (gemeentelijk deel) (voordeel € 200.000)
Op een budget van € 0,74 mln. wordt een onderschrijding van afgerond € 0,2 mln. verwacht.
De laatste jaren zien we een afname van het aantal peuters dat in aanmerking komt voor de gesubsidieerde peuteropvang en een toename van het aantal peuters met onderwijsachterstanden dat in aanmerking komt voor voorschoolse educatie. Deze laatste groep wordt gefinancierd uit de Rijksbijdrage voor onderwijsachterstanden (Onderwijsachterstandenbeleid - rijksdeel). De verwachting is dat er dit jaar minder gemeentelijke subsidie nodig is dan vooraf ingeschat was.

5. Nationaal Programma Onderwijs (budgettair neutraal)
De gemeente heeft in 2022 de Rijksbijdrage Nationaal Programma Onderwijs van afgerond € 2,5 mln. ontvangen voor de periode 2022-2025. Voor het jaar 2025 resteert € 0,428 mln. Dit geld mocht tot en met juli 2025 worden besteed. Hierover is gecommuniceerd met organisaties die een subsidieaanvraag

zouden kunnen doen. Ondanks dat gaat € 0,1 mln. niet besteed worden. Voor alle ingediende (subsidie)aanvragen was dit geld niet nodig. Per saldo is dit voor de gemeente budgettair neutraal. De specifieke uitkering wordt afgerekend met het rijk.

6. Leerlingenvervoer (nadeel € 453.000)
Er is leerlingenvervoer als een kind niet zelfstandig naar school kan of omdat de school ver weg is. Sinds augustus 2024 is er een nieuwe vervoerder, Trevell. De tarieven van deze vervoerder zijn hoger. Daarnaast worden er meer kinderen vervoerd.

Momenteel worden de aanvragen voor het nieuwe schooljaar beoordeeld. Het doel is dat strenger gekeken wordt naar de aanvragen. Dit zou kunnen leiden tot een afname van de kosten, maar dit is nog moeilijk te voorspellen. Tevens komt er een werkgroep ten behoeve van het implementeren van beheersmaatregelen (op zowel leerlingen- als jeugdvervoer).

7. Formatie leerplicht / Doorstroompunt (nadeel € 160.000)
Het team Leerplicht en Doorstroompunt houdt zich bezig met het toezicht op en de naleving van de Leerplichtwet en de kwalificatieplicht. Er zijn in 2025 extra kosten gemaakt voor het inhuren van personeel om het werk van uitgevallen medewerkers op te vangen en de dienstverlening te waarborgen. Dit leidt per saldo tot een nadeel van € 0,16 mln.

8. Aanpak laaggeletterdheid (nadeel € 160.000)
De aanpak laaggeletterdheid is in 2025 voortgezet in afwachting van informatie over de hoogte van de decentralisatie-uitkering Aanpak laaggeletterdheid 2025 en volgende jaren. Dat de uitkering zou worden voortgezet, was al eerder bekend. Deze gang van zaken verklaart dat in de begroting 2025 nog geen bedrag voor aanpak laaggeletterdheid geraamd kon worden én evenmin voor de dekking daarvan op de algemene middelen. Informatie over de hoogte van de uitkering is opgenomen in de Meicirculaire 2025, waarin staat dat Zoetermeer namens de regio Zuid-Holland Centraal € 0,16 mln. ontvangt.

Het geld wordt gebruikt voor het bestrijden van laaggeletterdheid, het delen van kennis hierover en voor het organiseren van activiteiten en cursussen. Afspraken hierover staan in de regionale samenwerkingsovereenkomst Laaggeletterdheid/Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB). Tegenover een nadeel op de lasten 2025 staat een overeenkomstig voordeel op algemeen dekkingsmiddelen. Lasten en dekking voor de aanpak laaggeletterdheid voor de jaren 2026 tot en met 2028 worden budgettair neutraal geraamd in de programmabegroting 2026.

9. Zoetermeer 2040 en gebiedsontwikkelingen (voordeel € 120.000)
Voor 2024 en 2025 is een bedrag aangevraagd om, in het kader van Zoetermeer 2040 en de samenhang tussen sociaal en fysiek domein, extra tijdelijke formatie aan te kunnen nemen voor de beantwoording van nieuwe vragen op het gebied van wonen-zorg, openbare ruimte en maatschappelijke voorzieningen. We hebben deze vragen voor een groot deel met de bestaande formatie kunnen beantwoorden. In het laatste kwartaal van 2025 zullen we een of meerdere externe bureaus advies vragen over maatschappelijke voorzieningen. We verwachten eind 2025 ongeveer € 0,12 mln. niet te hebben besteed.

10. Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal (budgettair neutraal)
Gemeente Zoetermeer ontvangt en beheert als centrumgemeente de door het rijk beschikbaar gestelde middelen voor de regionale samenwerking. In het kader van de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur ontvangen centrumgemeenten vanwege hun regierol in de arbeidsmarktregio vanaf 2025 twee decentralisatie-uitkeringen. De eerste is een tijdelijk (impuls-)budget ter bevordering van gezamenlijke dienstverlening aan inwoners en werkgevers. In 2025

wordt hieraan eenmalig € 0,1 mln. toegevoegd voor de communicatie rondom het Werkcentrum, waardoor het totale Impulsbudget in 2025 uitkomt op € 1,0 mln. per arbeidsmarktregio. Daarnaast ontvangen centrumgemeenten structureel € 0,65 mln. per jaar voor het structureel invullen van de functionele regierol in de arbeidsmarkt, het organiseren en ondersteunen van het Regionaal Beraad, het organiseren van coördinatie van het Werkcentrum, en het organiseren van de gidsfunctie. Het is aan de centrumgemeenten om invulling te geven aan de uitvoering en invulling van dit budget.

In 2025 worden wederom niet alle beschikbare middelen uitgegeven. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de inkomsten en uitgaven niet in hetzelfde tempo lopen. Dit verstoort het beeld van de begroting. Daarom stellen wij voor om een bestemmingsreserve in te stellen. Bij dit tussenbericht wordt een besluit daartoe aan u voorgelegd. Het bedrag van € 1,8 mln. wordt toegevoegd aan deze reserve.

11. Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) (voordeel € 933.000)
De gemeente Zoetermeer ontvangt vanuit het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) in de periode 2021-2027 extra middelen voor de uitvoering van een aantal projecten op het gebied van (de verbetering van) werkgelegenheid, sociale zaken, onderwijs en vaardigheden. Hieronder zal per (lopend) project een korte toelichting worden gegeven.

<u>Arbeidsmarkttoeleiding AMR ZHC 22-23 (voordeel € 291.000)</u>
De gemeente Zoetermeer ontving uit het ESF+ middelen voor de arbeidsmarkttoeleiding en duurzame arbeidsinpassing van uitkeringsgerechtigden, kwetsbare jongeren, arbeidsbelemmerden en statushouders. Ingezet is op re-integratiedienstverlening/casemanagement, extern ingekochte re-integratietrajecten, scholing/training en jobcoaching en werkgeverscheques (plaatsingssubsidies). De uitvoering van het project is belegd bij werkbedrijf De Binnenbaan. De projectperiode was 3 oktober 2022 t/m 31 december 2023. De financiële eindafwikkeling vindt plaats in 2025, wat per saldo een financieel voordeel oplevert van € 0,29 mln.

<u>Sociale Inclusie AMR ZHC 24-25 (voordeel € 148.000)</u>
De gemeente Zoetermeer ontvangt uit het ESF+ middelen voor het vergroten van maatschappelijke participatie en het bevorderen van sociale inclusie. De investeringsprioriteit ligt bij kwetsbare werkenden en werkzoekenden. De uitvoering van het project is belegd bij werkbedrijf De Binnenbaan. De projectperiode is 1 januari 2024 t/m 31 december 2025. De eindafrekening vindt plaats in boekjaar 2025, wat per saldo een financieel voordeel oplevert van € 0,15 mln.

<u>Arbeidsmarkttoeleiding AMR ZHC 24-25 (voordeel € 323.000)</u>
De gemeente Zoetermeer ontvangt uit het ESF+ middelen voor de arbeidsmarkttoeleiding en duurzame arbeidsinpassing van uitkeringsgerechtigden, kwetsbare jongeren, arbeidsbelemmerden en statushouders. Ingezet is op re-integratiedienstverlening/casemanagement, extern ingekochte re-integratietrajecten, scholing/training en jobcoaching en werkgeverscheques (plaatsingssubsidies). De uitvoering van het project is belegd bij werkbedrijf De Binnenbaan. De projectperiode is 1 januari 2024 t/m 31 december 2025. De eindafrekening vindt plaats in boekjaar 2025, wat per saldo een financieel voordeel oplevert van € 0,32 mln.

<u>Arbeidstoeleiding PrO-vso ZHC 2023-2025 (voordeel € 171.000)</u>
De gemeente Zoetermeer ontving uit het ESF+ middelen voor de integrale begeleiding van leerlingen in het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en het Praktijkonderwijs (PrO) richting de arbeidsmarkt. De projectperiode was 1 augustus 2023 t/m 31 juli 2025. Zoals vermeld in de jaarstukken 2024 heeft er in dat boekjaar een tussentijdse verrekening plaatsgevonden met de PrO/VSO-scholen, resulterende in een boekhoudkundig nadeel van € 0,17 mln. De

eindafrekening vindt plaats in boekjaar 2025, wat een boekhoudkundig voordeel oplevert van € 0,17 mln. Alle middelen zijn, na aftrek van administratieve lasten, bij de PrO/VSO-scholen geland.

12. Sociale werkvoorziening WSW (voordeel € 200.000)
De gemeente Zoetermeer heeft als wettelijke taak om een aangepaste arbeidsplek in de sociale werkvoorziening te bieden aan inwoners die door een lichamelijke, psychische, of verstandelijke handicap niet onder normale omstandigheden kunnen werken. Deze wettelijke taak wordt uitgevoerd door werkbedrijf De Binnenbaan. In 2025 wordt een voordeel voorzien van € 0,2 mln. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een lagere loonkostenontwikkeling dan waar het werkbedrijf in de begroting rekening mee had gehouden.

13. Oploop Nieuw Beschut Werk (voordeel € 250.000)
Beschut werk is bedoeld voor mensen die alleen in een beschutte omgeving onder aangepasten omstandigheden kunnen werken. De Rijksoverheid verplicht gemeenten om deze voorziening aan te bieden. Deze wettelijke taak wordt uitgevoerd door Werkbedrijf De Binnenbaan. In het Eerste Tussenbericht 2025 is de raad geïnformeerd over een structureel nadeel van € 0,15 mln. aan de hand van de (financiële) verwachtingen van Werkbedrijf De Binnenbaan. Met de halfjaarrapportage van de Binnenbaan is duidelijk geworden dat deze kosten zich in 2025 niet zo sterk ontwikkelen als waar in hun begroting rekening mee is gehouden. De verwachting is dat dit effect structureel is.

14. Compensatie afbouw heffingskorting voor medewerkers in werk-ontwikkelbedrijven (nadeel € 261.000)
Het rijk heeft door het aannemen van de motie Van Kent besloten om medewerkers van werk-ontwikkelbedrijven met terugwerkende kracht over 2025 te compenseren voor terugvallende looninkomsten als gevolg van een nieuwe belastingmaatregel met betrekking tot de afbouw van de heffingskorting. Dit zorgt voor een nadeel op de lasten van € 0,3 mln. Omdat het wetsvoorstel (vooral) de begroting van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid raakt, is de verwachting dat het rijk hiervoor extra middelen beschikbaar stelt aan de gemeenten. Deze inkomsten zijn opgenomen in het Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en onvoorzien (OAD).

15. Personeelslasten Sociaal Domein (nadeel € 835.000)
In 2025 wordt een nadeel voorzien van € 0,8 mln. op de personeelslasten. Dit nadeel wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een overschrijding op het inhuurbudget. Inhuurkrachten worden deels ingezet voor vervanging van personeel met zwangerschaps- en/of langdurig ziekteverlof, maar zij voeren voornamelijk structurele werkzaamheden uit waarvoor geen vaste formatieplekken zijn. Om de uitvoering van de wettelijke taken en de kwaliteit van dienstverlening en ondersteuning van (bijstand)cliënten op peil te houden, is al langer sprake van het overschrijden van het inhuurbudget. Het inzetten op meer vaste formatieplekken in plaats van structureel te moeten terugvallen op ingehuurd personeel maakt deel uit van de organisatieontwikkeling Sociaal Domein waarover de raad bij het eerste tussenbericht 2026 wordt geïnformeerd.

16. Wet inburgering (SPUK) (budgettair neutraal)
De wet inburgering 2021 heeft in Zoetermeer een nieuw hoofdstuk ingeluid in het streven naar een inclusieve en harmonieuze samenleving. Met een duidelijke focus op participatie, taalverwerving en maatschappelijke betrokkenheid, heeft de gemeente Zoetermeer zich toegewijd aan het ondersteunen van nieuwkomers bij hun integratieproces. Zoetermeer hecht er belang aan om nieuwkomers te voorzien van de juiste instrumenten en hulpmiddelen om niet alleen de Nederlandse taal te leren, maar ook essentiële vaardigheden te ontwikkelen die nodig zijn om vol vertrouwen deel te nemen aan het arbeidsproces en de gemeenschap. Hiervoor ontvangen wij via een Specifieke Uitkering van het Ministerie van SZW-middelen voor de bekostiging van inburgeringsvoorzieningen. De uitkering is nu voorlopig vastgesteld en wordt na afloop van 2025 definitief vastgesteld als bekend is hoeveel

asielstatushouders, gezins- en overige migranten in de gemeente werkelijk gestart zijn met een inburgeringstraject. De lasten worden ingeschat op € 1,7 mln. De (werkelijke) kosten worden via de specifieke uitkering volledig vergoed door het rijk.

17. BUIG & Bbz (Algemene bijstand) (nadeel € 100.000)
De gebundelde uitkering Participatiewet, ook wel genoemd de BUIG, wordt door het rijk uitgekeerd aan de gemeente en bestaat uit vijf uitkeringen. Het nader voorlopig budget voor 2025 is € 53,5 mln. De uitkering participatiewet (PW) is de voornaamste en beslaat ongeveer 95% van de BUIG; hiervan betaalt de gemeente de reguliere bijstandsuitgaven. Daarnaast zijn in volgorde van omvang aflopend:

- Loonkostensubsidie
- Inkomensondersteuning arbeidsongeschikte werknemers (IOAW)
- Inkomensondersteuning arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ)
- Besluit bijstandsverlening zelfstandigen levensonderhoud (Bbz)

De uitgaven zijn in 2025 naar verwachting € 0,38 mln. lager dan begroot. De inkomsten zijn naar verwachting € 0,48 mln. lager dan begroot. Per saldo leidt dit tot een nadeel voor de gemeente Zoetermeer van € 0,1 mln. Het voordeel aan de lastenzijde wordt met name veroorzaakt door een lager aantal bijstandsuitkeringen dan waar in de begroting rekening mee was gehouden. Het nadeel aan de batenzijde wordt veroorzaakt doordat het landelijke macrobudget een grotere neerwaartse bijstelling heeft gekregen dan was voorzien, op basis van realisatiecijfers in 2024.

18. Leenbijstand (voordeel € 56.000)
Leenbijstand is een vorm van bijzondere bijstand die als lening wordt verstrekt en later moet worden terugbetaald door de ontvanger. In 2025 zijn er minder verstrekkingen vanuit leenbijstand gedaan dan begroot. Dit komt doordat veel huishoudens die geraakt zijn door de toeslagenaffaire ondersteuning hebben ontvangen via het speciaal daarvoor ingerichte team Toeslagenaffaire. Deze groep had daardoor geen aanvullende leenbijstand nodig, omdat al in hun kosten werd voorzien.

Hierdoor zijn de uitgaven voor leenbijstand € 0,212 mln. lager uitgekomen dan gepland. Ook zijn er minder vorderingen opgehaald, namelijk € 0,156 mln. minder dan begroot. Omdat er minder leningen zijn uitgegeven, komen er ook automatisch minder terugbetalingen binnen.

19. Collectieve ziektekostenverzekering (voordeel € 148.000)
Deze gemeentelijke zorgverzekering is onderdeel van een collectief. De deelnemers profiteren dus van een collectiviteitskorting op de basisverzekering en korting op een goedkoop aanvullend pakket. De gemeente betaalt vanuit de bijzondere bijstand een deel van de verzekeringspremie. In de Programmabegroting 2025 is rekening gehouden met 4.330 deelnemers. In de eerste acht maanden van het jaar zijn er 3.464 deelnemers waarvoor een bijdrage is betaald. Een reden dat het aantal deelnemers lager is dan begroot, kan liggen aan het aanbod polissen dat wij bieden. Dit aanbod kan als minder aantrekkelijk worden ervaren. Doordat alles duurder wordt kiest men bewuster een zorgverzekering uit. Dit geeft een voordeel van € 0,148 mln.

20. Toeslagenaffaire (budgettair neutraal)
Het rijk heeft de gemeente gevraagd te ondersteunen bij zijn maatregelen in het kader van de kinderopvangtoeslag. Deze ondersteuning betreft enerzijds

zaken in de uitvoering en anderzijds het kwijtschelden van gemeentelijke vorderingen op de betreffende groep ouders. Onze eerste inschatting van de hiermee samenhangende kosten bestaat uit:

De verwachte totale afwijking aan de lastenkant is € 3,684 mln.:

- € 1,549 mln. uitvoeringskosten
- € 0,051 mln. kwijtschelding
- € 2,084 mln. individuele verstrekkingen (met name medisch en inrichting woning.

De verwachte vergoeding van het rijk via een specifieke uitkering (SPUK) met betrekking tot deze kosten voor het jaar 2025 bedraagt € 3,684 mln.

21.Hoogwaardig handhaven (voordeel € 70.000)
Hoogwaardig handhaven is gericht op het vroegtijdig ontdekken en voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de sociale voorzieningen om de schade voor de burger en de gemeente te beperken. Het voordeel aan de lastenkant van € 50.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder aan boetes en terugvorderingen is kwijtgescholden dan begroot. Het voordeel van € 20.000 aan de batenkant wordt deels veroorzaakt door een lagere debiteurenstand vanwege een lager aantal terugvorderingen (€ 0,35 mln. nadelig), wat op zijn beurt zorgt voor een bijstelling van de voorziening dubieuze debiteuren (€ 0,37 mln. voordelig).

22. Middelen voortzetting Geldpunt (voordeel € 127.000)
Bij de Perspectiefnota 2026 is een dekkingsvoorstel gedaan voor de structurele dekking van het Geldpunt (ad € 0,2 mln.) uit extra rijksmiddelen die aangekondigd waren voor de aanpak van problematische schulden. Via de meicirculaire 2025 is tegen verwachtingen in vooralsnog enkel voor het jaar 2025 een bedrag van € 0,1 mln. beschikbaar gesteld. Aangezien de kosten van het Geldpunt in 2025 gedekt worden uit de reserve Zoetermeers noodfonds Energiecrisis, levert dit in 2025 een incidenteel voordeel op van € 0,1 mln. Het voorstel is om een resultaatbestemmingsvoorstel te doen en de middelen naar 2026 over te brengen ten behoeve van de voortzetting van het Geldpunt. In het voorjaar van 2026 volgt naar verwachting meer informatie over de meerjarenbudgetten die gemeenten van het rijk ontvangen voor schulden en vroegsignalering. In TB1 2026 komt het college met een voorstel om de voortzetting voor het Geldpunt structureel te dekken.

23. Sociale uitkeringen in natura (voordeel € 300.000)
Sociale uitkeringen in natura zijn een vorm van bijzondere bijstand. Dit betreft voorzieningen waarbij de gemeente kosten rechtstreeks vergoedt of noodzakelijke voorzieningen verstrekt, in plaats van een financiële uitkering aan de inwoner.
In 2025 zijn de uitgaven binnen deze post lager uitgevallen dan begroot. Dit komt doordat een aanzienlijk deel van de huishoudens die geraakt zijn door de toeslagenaffaire ondersteuning heeft ontvangen via het speciaal daarvoor ingerichte team Toeslagenaffaire. Voor deze doelgroep was daardoor geen aanvullende aanvraag voor sociale uitkeringen in natura noodzakelijk, omdat al in hun kosten werd voorzien.
Als gevolg hiervan zijn de verstrekkingen vanuit leenbijstand € 0,3 mln. lager uitgekomen dan geraamd, hetgeen heeft geleid tot een voordelig resultaat op deze post.

24. Egalisatiereserve kapitaallasten Schoolgebouwen (neutraal)
Vanwege het later opleveren van nieuwe schoolgebouwen wordt in 2025 € 0,6 mln. minder onttrokken aan deze egalisatiereserve. Tegelijkertijd wordt de toevoeging aan deze reserve met hetzelfde bedrag verlaagd. Per saldo neutraal.

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Doel-stelling	Onderwerp	Lasten/ baten	Afwijking TB2 '25	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	1.1	Afboeken voorbereidings- en onderzoekskosten nieuwbouw Velddreef 328 en Forelsloot 3-4 (IKC Touwladder en IKC Hofvijfer)	Lasten	-203	Nadeel	Eenmalig
2	1.1	Afboeken voorbereidingskosten nieuwbouw Chaplinstrook 2-4 en Mendelssohnrode 2 (SO de Keerkring en SBO de Horizon)	Lasten	-370	Nadeel	Eenmalig
3	1.1	Onderwijsachterstandenbeleid (rijksdeel) - hogere uitgaven (subsidies) 2025	Lasten	-102	Nadeel	Eenmalig
		Onderwijsachterstandenbeleid (rijksdeel) - gedeeltelijke vrijval balanspost Vooruitontvangen	Baten	102	Voordeel	Eenmalig
		Onderwijsachterstandenbeleid - toevoeging aan balanspost Vooruitontvangen	Lasten	-314	Nadeel	Eenmalig
		Onderwijsachterstandenbeleid (rijksdeel) - terugvorderingen subsidies 2024	Baten	314	Voordeel	Eenmalig
4	1.1	Onderwijsachterstandenbeleid (gemeentelijk deel)	Lasten	200	Voordeel	Eenmalig
5	1.1	Nationaal Programma Onderwijs	Lasten	100	Voordeel	Eenmalig
		Rijksbijdrage	Baten	-100	Nadeel	Eenmalig
6	1.1	Leerlingenvervoer	Lasten	-453	Nadeel	Meerjarig

7	1.2	Formatie leerplicht / Doorstroompunt	Lasten	-160	Nadeel	Eenmalig
8	1.2	Aanpak laaggeletterdheid	Lasten	-160	Nadeel	Eenmalig
9	1.5	Zoetermeer 2040 en gebiedsontwikkelingen	Lasten	120	Voordeel	Eenmalig
10	1.5	Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal Storting reserve Arbeidsmarktregio	Lasten Lasten	1.800 -1.800	Voordeel Nadeel	Eenmalig Eenmalig
11	1.5	Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+)	Lasten Baten	-1.098 2.031	Nadeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
12	1.5	Sociale werkvoorziening	Lasten	200	Voordeel	Eenmalig
13	1.5	Nieuw Beschut werk	Lasten	250	Voordeel	Meerjarig
14	1.5	Compensatie afbouw heffingskorting voor medewerkers in werk-ontwikkelbedrijven Dekking via OAD	Lasten	-261	Nadeel	Eenmalig
15	1.5/ 1.6	Personeelslasten Sociaal Domein	Lasten	-835	Nadeel	Eenmalig
16	1.6	Wet inburgering & Onderwijsroute - Trajectkosten (SPUK) Rijksbijdrage Wet Inburgering & Onderwijsroute	Lasten Baten	-1.700 1.700	Nadeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
17	1.6	BUIG & Bbz (algemene bijstand)	Lasten Baten	381 -481	Voordeel Nadeel	Eenmalig Eenmalig

18	1.6	Leenbijstand	Lasten Baten	212 -156	Voordeel Nadeel	Eenmalig Eenmalig
19	1.6	Collectieve ziektekostenverzekering	Lasten	148	Voordeel	Eenmalig
20	1.6	Toeslagenaffaire Rijksbijdrage toeslagenaffaire (SPUK)	Lasten Baten	- 3.684 3.684	Nadeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
21	1.6	Hoogwaardig handhaven	Lasten Baten	50 20	Voordeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
22	1.6	Middelen voortzetting Geldpunt	Baten	127	Voordeel	Eenmalig
23	1.6	Sociale uitkeringen in natura	Lasten	300	Voordeel	Eenmalig
24	1.1	Reserve kapitaallasten schoolgebouwen	Baten Lasten	-600 600	Nadeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
Saldo programma 1				**-138**	**Nadeel**	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp

1	Aanbrengen zonwering scholencomplex Spitsbergen	103	De gevel van het gebouw is niet geschikt gebleken voor het aanbrengen buitenzonwering. Als alternatief worden er luifels aan de buitenzijde van het gebouw aangebracht, die in combinatie met nieuw aan te planten bomen de zoninstraling in het gebouw moeten tegengaan. De kosten bedragen € 0,103 mln. en worden afgeschreven in 15 jaar tegen een rentepercentage van 2% met een jaarlijkse annuïteit van € 8.000 per jaar.

Technische begrotingswijzigingen

Nr.	College/Raad	Toelichting
1	Raad	Begeleiding jongeren naar werk. Om de tijdelijke Aanpak Jeugdwerkloosheid voort te zetten ontvangt gemeente Zoetermeer als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio extra middelen van het rijk. Deze middelen worden verstrekt via een decentralisatie-uitkering en daarmee verantwoord op OAD. Met deze technische wijzigingen wordt een bedrag van € 293.000 overgeheveld vanuit OAD naar programma 1.

Programma 2. Samen leven en ondersteunen

Toelichting per onderwerp

1. Jeugdhulpvervoer (nadeel € 646.000)
De kosten voor jeugdhulpvervoer zijn gestegen. In het memo Overschrijding kosten jeugdhulpvervoer staat dat de kosten hoger uitvallen doordat meer jeugdigen gebruiken maken van jeugdhulpvervoer, de tarieven voor het vervoer zijn gestegen en er meer jeugdhulpvervoer wordt toegekend. Om meer grip te krijgen op het gebruik van jeugdhulpvervoer wordt het afwegingskader aangescherpt en is het mandaat voor het toekennen op grond van de hardheidsclausule hoger in de organisatie belegd. Mede door de gestegen tarieven is de verwachting dat de afwijking meerjarig is. Door de inzet van maatregelen moeten de kosten voor jeugdhulpvervoer op termijn dalen.

2. Vrij besteedbaar budget Jeugdhulp (voordeel € 127.000)
Medewerkers van Jeugd- en Gezinshulp kunnen gebruik maken van vrij besteedbaar budget om te doen wat nodig is voor gezinnen. Het gaat dan om de inzet van voorzieningen die niet kunnen worden ingezet vanuit de bestaande regelgeving, maar die wel behulpzaam kunnen zijn voor een gezin. De verwachting is dat er dit jaar minder budget nodig is dan is geraamd.

3. Jeugdgezondheidszorg (nadeel € 101.000)
Stichting Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West opent eind 2025 een consultatiebureau in de wijk Buytenwegh. Er zijn extra middelen nodig om de inrichting van de locatie te bekostigen.

4. Specialistische jeugdhulp (nadeel € 450.000)
Op basis van de prognose is de verwachting dat de kosten voor de regionaal en landelijk ingekochte specialistische jeugdhulp dit jaar € 0,915 mln. hoger uitkomen dan begroot. Hoewel het aantal jeugdigen met specialistische jeugdhulp daalt, zien we dat de kosten nog stijgen als gevolg van hogere tarieven en langere/zwaardere jeugdhulptrajecten. We zien dit met name terug bij onderdelen ambulante jeugdhulp en dagbehandeling. In het memo Tweede monitor kosten jeugdhulp 2025 was dit beeld ook al zichtbaar en de stijging zet zich met name bij dagbehandeling door. Op andere onderdelen van de begroting verwachten we echter een kostendaling, bijvoorbeeld bij de Jeugd-GGZ. De verwachte kostenstijging van € 0,915 mln. wordt in 2025 deels gedrukt doordat de uiteindelijke kosten voor specialistische jeugdhulp over 2024 lager uitvallen dan verwacht (voordeel € 0,465 mln.).

5. Noodopvang Oekraïne (budgettair neutraal)
Zoetermeer heeft de taak om 425 ontheemden uit Oekraïne, op te vangen. De locatie Vaartdreef sluit per 1 september. Hiervoor is een nieuwe locatie gevonden aan de Boerhaavelaan. De verbouwingskosten voor het geschikt maken van deze locatie bedragen ca. € 0,5 mln. Hiervoor is van het rijk een even hoge transitievergoeding verkregen. De nieuwe locatie is groter dan de oude. De opvang stijgt hiermee van 369 naar 415. De taakstelling is daarmee nagenoeg ingevuld. Door de uitbreiding ontvangen we vanaf 1 september extra inkomsten van € 0,2 mln. Hier staan even hoge kosten tegenover.
Met ingang van 2025 moeten gemeenten voor de verstrekte leefgeldvergoeding een eigen bijdrage in rekening brengen. De eigen bijdrage bedraagt inclusief de verhoging per 1 oktober op jaarbasis ca. € 0,33 mln. De eigen bijdrage wordt in mindering gebracht op de vergoeding die het rijk verstrekt en is daarmee budgettair neutraal.

6. Vroegsignalering onbegrepen gedrag (budgettair neutraal)
Eind 2024 is het project Lerend netwerk preventie gestart. Met het project wordt een lerend netwerk opgezet rondom mensen met onbegrepen gedrag die zich (nog) niet in een crisissituatie bevinden. Onbegrepen gedrag is de verzamelnaam voor gedrag van mensen dat door hen zelf en/of door hun omgeving als moeilijk hanteerbaar wordt ervaren. Hierbij wordt door de inzet van een wijkfunctionaris met name ingezet op preventieve maatregelen, het stimuleren van effectieve samenwerking en deskundigheidsbevordering. De raad is hierover geïnformeerd door middel van Raadsmemo 2024-172733 Start project 'verbeteren vroegsignalering personen met onbegrepen gedrag' d.d. 12 december 2024.

De kosten hebben betrekking op de looptijd 1 oktober 2024 tot eind 2027 en bedragen in totaal € 0,477 mln., waarvan € 0,382 mln. wordt gedekt door een subsidie van ZonMw en € 95.000 cofinanciering ten laste van de IZA-middelen 2025 van de gemeente.

De netto-lasten (na aftrek van de cofinanciering) bedragen voor de jaren 2025 tot en met 2027 respectievelijk € 65.000 , € 0,158 mln. en € 0,158 mln., totaal € 0,382 mln., te dekken door genoemde subsidie ZonMw.

7. Personeelskosten Wmo (formatie beleid en formatie uitvoering) (voordeel € 170.000)
In TB1 is een nadeel van € 1,1 mln. gemeld op de personele uitvoeringskosten Wmo. Deze heeft uitsluitend betrekking op de uitvoerende formatie Wmo. De prognose is recent geactualiseerd, waarbij ook de beleidsformatie Wmo is betrokken.

Voor het eerst in jaren worden Wmo-meldingen binnen de wettelijke termijn van acht weken afgehandeld. De druk op de uitvoering blijft echter onverminderd hoog, onder meer door het toenemende aantal meldingen en de toenemende complexiteit van aanvragen. Bovenop het in TB1 2025 gemelde tekort van € 1,1 mln. verwachten we nog een relatief beperkt nadeel van € 30.000.

Voor de beleidsformatie wordt een voordeel verwacht van € 0,2 mln. in verband met vacatures en dergelijke.

Ten opzichte van TB1 valt het nadeel personeelskosten Wmo per saldo 0,17 mln. lager uit.

8. Wmo hulpmiddelen (voordeel € 540.000)
De Wmo hulpmiddelen, zoals een rolstoel of scootmobiel, worden ingezet om beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie van een cliënt te verminderen. Vanaf 2024 verstrekken we minder dure voorzieningen. Deze lijn zet zich in 2025 door. Het voordeel bedraagt € 0,540 mln.

9. Wmo woningaanpassingen (voordeel € 484.000)
De Wmo woningaanpassingen hebben het doel om de zelfredzaamheid van mensen met een hulpvraag of beperking te verbeteren door (langer) zelfstandig thuis te wonen. Het daadwerkelijk aantal aanvragen is moeilijk te voorspellen. Het budget is daarom gebaseerd op het gemiddelde van de werkelijke uitgaven van de afgelopen vijf jaar. Gelet op het aantal aanvragen wordt in 2025 een voordeel verwacht van € 0,484 mln.

10. Wmo hulp bij het huishouden (voordeel € 541.000)
De huishoudelijke ondersteuning is de meest gebruikte voorziening binnen de Wmo. Er is nog steeds sprake van groei van het aantal aanvragen huishoudelijke ondersteuning, maar deze is gematigder dan begroot. Het voordeel bedraagt € 0,541 mln.

11. Wmo ondersteuning thuis (voordeel € 530.000)
Het budget ondersteuning thuis is in 2025 met € 0,6 mln. verhoogd vanwege een forse toename van het aantal klanten begeleiding. In 2025 verwachten we ook nog een toename van het aantal klanten. De toename is lager dan begroot waardoor een voordeel ontstaat van € 0,53 mln.

12. Wmo maaltijdvoorzieningen (nadeel € 215.000)
De maaltijdvoorziening omvat ondersteuning bij het bereiden en nuttigen van maaltijden aan kwetsbare inwoners die dit door hun beperking niet zelfstandig kunnen. Deze vorm van ondersteuning is tijdsintensief en relatief duur, waardoor de kosten daarmee snel oplopen. De aanbieder die deze dienst verzorgt voor de gemeente, berekent inmiddels hogere tarieven. Ook wordt er meer gebruik gemaakt van deze voorziening. Er ontstaat een nadeel van € 0,215 mln.

13. Jong geleerd, groen gedaan. Conferentie en lespakket Greenteams duurzame voeding (budgettair neutraal)
Om motie 2506-54 'Jong geleerd, groen gedaan' uit te voeren wordt € 10.000 beschikbaar gesteld aan Greenteams Zoetermeer voor de organisatie van een conferentie en de ontwikkeling van een lespakket over duurzame voeding, gericht op bewustwording en gedragsverandering bij jongeren. Dekking vindt plaats ten laste van het Potje van de raad.

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Doel-stelling	Onderwerp	Lasten/ baten	Afwijking TB2 '25	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	2.1	Jeugdhulpvervoer	Lasten	-646	Nadeel	Meerjarig
2	2.1	Vrij besteedbaar budget Jeugdhulp	Lasten	127	Voordeel	Eenmalig
3	2.1	Jeugdgezondheidszorg	Lasten	-101	Nadeel	Eenmalig
4	2.1	Specialistische jeugdhulp	Lasten	-450	Nadeel	Meerjarig
5	2.2	Noodopvang Oekraïne	Lasten	-700	Nadeel	Eenmalig

		Transitie- en normvergoeding Rijk	Baten	700	Voordeel	Eenmalig
		Eigenbijdrage	Baten	330	Voordeel	Eenmalig
		Normvergoeding Leefgeld Rijk	Baten	-330	Nadeel	Eenmalig
6	2.2	Vroegsignalering onbegrepen gedrag	Lasten	-65	Nadeel	Meerjarig
			Baten	65	Voordeel	Meerjarig
7	2.2	Personeelskosten Wmo	Lasten	170	Voordeel	Eenmalig
8	2.2	Wmo hulpmiddelen	Lasten	540	Voordeel	Meerjarig
9	2.2	Wmo woningaanpassingen	Lasten	484	Voordeel	Eenmalig
10	2.2	Wmo hulp bij het huishouden	Lasten	541	Voordeel	Meerjarig
11	2.2	Wmo ondersteuning thuis	Lasten	530	Voordeel	Meerjarig
12	2.2	Wmo maaltijdvoorzieningen	Lasten	-215	Nadeel	Meerjarig
13	2.3	Jong geleerd, groen gedaan. Conferentie en lespakket Greenteams	Lasten	-10	Nadeel	Eenmalig
		Dekking programma 6, potje van de raad	Lasten	10	Voordeel	Eenmalig
Saldo programma 2				**980**	**Voordeel**	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Geen afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen.

Technische begrotingswijzigingen

Nr.	College/Raad	Toelichting
1	Raad	Vanuit het budget Frictiekosten hervorming specialistische Jeugdhulp wordt voor een tijdelijke periode dekking geboden voor de inzet van een P&O-adviseur. Omdat deze werkzaamheden onder Overzicht Overhead vallen, wordt het budget vanuit Programma 2 overgeheveld naar Overzicht Overhead. De hoogte van de overheveling bedraagt € 44.000 in 2025.

Programma 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen

Toelichting per onderwerp

1. Afvalinzameling (voordeel € 717.000)
De lasten vallen € 0,168 mln. lager uit. Dit is veroorzaakt door lagere kapitaallasten. In 2025 is er voor ruim € 3,0 mln. aan voertuigen gekocht en dat geeft pas met ingang van 2026 kapitaallasten. Daardoor valt het budget voor 2025 vrij. Daarnaast zijn eenmalige nadelen behaald op externe ondersteuning, energie, aanschaf minicontainers en onderhoudskosten voertuigen.
Op de baten is een voordeel behaald van € 0,549 mln. De afvalstoffenheffing valt € 0,381 mln. hoger uit omdat er meer objecten (huishoudens) zijn. Dit voordeel is in de Perspectiefnota 2026 verwerkt.
De exploitatie van de afvalstoffeninzameling is voor 2025 niet volledig kostendekkend. In overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt € 0,118 mln. onttrokken uit de 'Voorziening middelen derden afval' ten gunste van de exploitatie. Tot slot is de opbrengst voor oud papier door een hogere vergoeding € 0,05 mln. hoger.

2. Regeling aanpak energiearmoede (budgettair neutraal)
Het rijk heeft middelen beschikbaar gesteld om energiearmoede tegen te gaan. De middelen worden gericht ingezet om huishoudens in een kwetsbare positie vanwege de gestegen energielasten te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. In 2025 is hiervoor € 1,27 mln. in de begroting opgenomen. Het budget is gericht op grotere isolatiemaatregelen en wordt verstrekt aan woningcorporaties. Deze zijn nu bezig met de voorbereiding en de verwachting is dat de woningcorporaties de uitvoering in 2026 afronden. Dit geeft voor 2025 een voordeel omdat de uitgaven in 2026 plaatsvinden. Het kabinet heeft de bestedingstermijn van de regeling verlengd tot en met 2027.

3. Duurzaamheidsfonds (budgettair neutraal)
In de jaarschijf voor 2025 is een budget opgenomen van € 1,7 mln. Naar verwachting wordt hiervan ca. € 0,6 mln. besteed. Het restant van € 1,1 mln. wordt geherfaseerd naar latere jaren. Voor de lagere besteding zijn verschillende redenen. De animo bij inwoners om te investeren in de verduurzaming van het eigen vastgoed lijkt om politiek-economische redenen en de daarmee ontstane onzekerheden verminderd. Om bewoners te motiveren zijn extra inspanningen nodig. De uitvoeringscapaciteit is hierop in 2025 aangepast. Vanuit het rijk is consistentie in beleid en duidelijkheid over regelgeving en subsidies essentieel. Daarnaast zullen we op basis van de opgedane ervaringen in de 2e helft bekijken of de meerjarenbegroting moet worden aangepast. Hier komen we zo nodig bij de komende Perspectiefnota op terug. Tegenover de lagere kosten staat een lagere onttrekking uit het duurzaamheidsfonds.

4. Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (budgettair neutraal)
In 2025 is er meer duidelijkheid verkregen over de continuering en de omvang van de vergoeding van het rijk voor 2026-2030. Dit geeft de zekerheid om verder te werken aan de versterking van de gemeentelijke organisatie voor het uitvoeren van de klimaat- en energietaken. Hierbij is de formatie gesplitst in een vaste en flexibele schil. Voor 2025 worden uitgaven verwacht tot ca. € 2,5 mln. Ten opzichte van de begroting is dit een stijging van € 0,25 mln. Tegenover de hogere uitgaven staat een even hogere subsidie.

5. Riolering en waterlopen (voordeel € 350.000)
De kosten van het dagelijks onderhoud van de riolering zijn lager doordat er minder baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd door de waterschappen (€ 0,3

mln.). Van dit voordeel wordt het gedeelte dat betrekking heeft op de rioolheffing gestort in de voorziening middelen derden (€0,15 mln.). Voor het dagelijks onderhoud zijn incidenteel de uitgaven lager (€ 0,2 mln.). De inkomsten uit de rioolheffing zijn € 0,3 mln. hoger dan begroot. Deze hogere inkomst wordt gestort in de voorziening middelen derden. Per saldo wordt € 0,45 mln. gestort in de voorziening middelen derden riolering en valt € 0,35 mln. vrij.

6. Onderhoud openbare ruime (budgettair neutraal)
De planning voor het groot onderhoud is gewijzigd voor de herinrichting van de Eerste Stationsstraat, de herbestrating Molenstraat en omgeving (gedeeltelijk), aanpak van dijken en bestrating bij de Louis Couperushove en onderhoud van de bestrating bij de Spieringsloot. Het effect op het budget voor onderhoud in 2025 zal naar verwachting uitkomen op een voordeel van € 0,16 mln. en wordt gestort in de egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds.

7. Groot onderhoud Europaweg (budgettair neutraal)
De uitvoering is verschoven naar 2026. Het incidentele budget van € 1,25 mln. is in 2025 niet nodig. De onttrekking uit de "brede bestemmingsreserve" vindt daardoor dit jaar niet plaats. Deze herfasering wordt meegenomen in het resultaatbestemmingsvoorstel.

8. Kunstwerken (voordeel € 670.000)
Uit onderzoek is gebleken dat bij de Coornherthove vervanging van de grondkering nodig is in plaats van groot onderhoud. De uitvoering van werkzaamheden wordt daarom verplaatst naar 2030. Het bedrag voor het groot onderhoud van € 0,67 mln. valt vrij in 2025 en de uitvoering wordt opgenomen in de vervangingsplanning in jaarschijf 2030.

9. UPV vergoeding (budgettair neutraal)
Gemeenten ontvangen van verpakkingsproducenten een vergoeding voor de kosten van het opruimen van zwerfafval van wegwerpplastic. De vergoeding aan gemeenten valt lager uit dan op basis van de eerder door Rijkswaterstaat afgegeven proefberekening was verwacht. De uitkering over het jaar 2024 is € 85.000 lager en over 2025 en € 57.000 lager. Op 2 september 2024 heeft de raad besloten om deze bijdrage budgettair neutraal in te zetten. De gevolgen voor de aanpak van zwerfaval worden in de 2e helft van 2025 herzien (toezegging 674).

10. Inkomsten herstelwerkzaamheden (budgettair neutraal)
De inkomsten uit vergoedingen voor weg en groenherstel naar aanleiding van graafwerkzaamheden voor de aanleg van kabels en leidingen vallen naar verwachting € 0,1 mln. lager uit. Dit komt door minder graafwerkzaamheden voor de aanleg van glasvezel. Hiertegenover staan lagere kosten voor klein onderhoud asfalt en elementen (€ 0,1 mln.).

11. Subsidiebijdrage voor verkeersregelinstallaties (voordeel € 130.000)
De Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) heeft een subsidie toegekend van € 0,13 mln. als bijdrage in de kosten van projecten die bijdragen aan de verkeersveiligheid, waaronder projecten die betrekking hebben op verkeersregelinstallaties.

12. Opheffen voorziening Nelson Mandelabrug (voordeel € 186.000)
De voorziening Nelson Mandelbrug is getroffen ter dekking van de kosten die gemoeid zijn met het huren van een tijdelijke brug. Op grond van het BBV dient de voorziening vrij te vallen op het moment dat de kosten voor deze tijdelijke voorziening vast zijn komen te staan. Het bedrag dat in de voorziening resteert is € 0,243 mln. en dit bedrag valt vrij in 2025. Hiertegenover staat een even grote opname van de lasten in de reguliere begroting voor de jaren 2025 t/m 2027.

Voor 2025 bedragen deze lasten € 85.000. Voor de dekking van de kosten in 2026 en 2027 van in totaal € 186.000 zal een voorstel tot budgetoverheveling worden gedaan. Budgetoverhevelingen worden betrokken bij de besteding van het jaarresultaat.

13. Tijdelijke gronddepot Nieuwe Driemanspolder (budgettair neutraal)
De verwachting was dat de maximale capaciteit van het gronddepot in 2025 bereikt zou zijn. Dit is echter nog niet het geval. Daardoor loopt de exploitatie van het gronddepot de komende jaren nog door. De baten en lasten stijgen in 2025 met € 0,1 mln. en meerjarig incidenteel met € 0,1 mln.

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Doel-stelling	Onderwerp	Lasten/ baten	Afwijking TB2 '25	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	3.1	Afvalinzameling	Lasten	168	Voordeel	Eenmalig
		Afvalheffing en overige baten	Baten	549	Voordeel	Eenmalig
2	3.1	Regeling aanpak energiearmoede	Lasten	1.270	Voordeel	Eenmalig
		Subsidie	Baten	-1.270	Nadeel	Eenmalig
3	3.1	Duurzaamheidsfonds	Lasten	1.100	Voordeel	Eenmalig
		Onttrekking reserve	Baten	-1.100	Nadeel	Eenmalig
4	3.1	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	Lasten	-250	Nadeel	Meerjarig
		Subsidie	Baten	250	Voordeel	Meerjarig
5	3.2	Riolering en waterlopen	Baten	300	Voordeel	Eenmalig

			Lasten	500	Voordeel	Eenmalig
		Storting in de voorziening middelen derden riolering	Lasten	-450	Nadeel	Eenmalig
6	3.2	Groot onderhoud openbare ruimte	Lasten	160	Voordeel	Eenmalig
		Storting in de egalisatiereserve bovengronds	Baten	-160	Nadeel	Eenmalig
7	3.2	Groot onderhoud Europaweg	Baten	1.240	Voordeel	Eenmalig
		Onttrekking reserve	Lasten	-1.240	Nadeel	Eenmalig
8	3.2	Kunstwerken	Lasten	670	Voordeel	Eenmalig
9	3.2	UPV vergoeding	Baten	-140	Nadeel	Eenmalig
		Verlaging budget	Lasten	140	Voordeel	Eenmalig
10	3.2	Inkomsten herstelwerkzaamheden	Baten	-100	Nadeel	Eenmalig
		Verlaging budget	Lasten	100	Voordeel	Eenmalig
11	3.2	Ontvangen subsidie verkeersveiligheid	Baten	130	Voordeel	Eenmalig
12	3.2	Opheffen voorziening Nelson Mandelabrug	Baten	243	Voordeel	Meerjarig
		Kosten huur tijdelijke brug	Lasten	-85	Nadeel	Meerjarig
13	3.2	Tijdelijk gronddepot Nieuwe Driemanspolder	Baten	100	Voordeel	Meerjarig
			Lasten	-100	Nadeel	Meerjarig
Saldo programma 3				**2.025**	**Voordeel**	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
1	Vervanging kunstwerken	364	Als gevolg van herfaseringen (onder andere Pinaskade) in de uitvoering wordt € 0,36 mln. overgeheveld naar volgende jaren.
2	Vervanging wegen	4.488	Als gevolg van herfaseringen (onder andere 1e Stationsstraat, Molenstraat, Wilhelminapark) in de uitvoering wordt € 4,48 mln. overgeheveld naar volgende jaren.
3	Vervanging beschoeïingen en groen	989	Als gevolg van herfaseringen in de uitvoering wordt € 0,98 mln. overgeheveld naar volgende jaren op basis van inspecties die gedaan zijn in 2025.
4	Voorziening middelen derden afval	-118	De regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplichten de gemeente om een batig saldo uit de 'Voorziening middelen derden afval' in te zetten als de afvalstoffenheffing niet 100% kostendekkend is.
5	Voorziening Nelson Mandelabrug	-243	De voorziening Nelson Mandelabrug wordt in 2025 opgeheven en valt vrij. De lasten voor de huur van de tijdelijke brug worden opgenomen in de reguliere begroting.
6.	Voorziening middelen derden riolering	450	€ 0,45 mln. wordt gestort in de voorziening middelen derden riolering als gevolg van niet uitgevoerde baggerwerkzaamheden en hogere inkomsten uit de rioolheffing.

Risico's

Faillisement Groupcard

Op 17 mei 2024 zijn de Gemeente en Groupcard een overeenkomst aangegaan met betrekking tot de doe-het-zelf isolatieregeling. Groupcard heeft een wanprestatie gepleegd bij de uitvoering van deze overeenkomst door niet binnen de overeengekomen termijnen een werkende applicatie op te leveren die het voorwerp was van de overeenkomst. De Gemeente heeft de overeenkomst daarom in december 2024 ontbonden. Door de wanprestatie en de ontbinding lijdt de Gemeente aanzienlijke schade. Groupcard is aansprakelijk gesteld voor deze schade en de schade is in het voorjaar van 2025 ook begroot en onderbouwd aangeleverd aan Groupcard. Inmiddels is Groupcard Commercial B.V. failliet verklaard. We hebben inmiddels bij de curator de totale vordering tot schadevergoeding (voor meer dan € 50.000) ingediend.
De vordering is € 0,105 mln. Omdat in de begroting geen rekening is gehouden met deze inkomst, en de invorderbaarheid van het bedrag momenteel onzeker

is, wordt er op dit moment geen melding gemaakt van een afwijking met een financieel effect.
Ook voor de uitvoering van de Zoetermeerpas is een schadeclaim ingediend (zie programma 1).

Technische begrotingswijzigingen

Geen technische begrotingswijzigingen.

Programma 4. Vrije tijd

Toelichting per onderwerp

1. Renovatie boerderijen en aanvullende projectsubsidies Provincie Zuid-Holland GSL (€ 0,94 mln. voordeel)
Het speelterrein van speelboerderij het Buitenbeest en het buitenterrein van de stadsboerderij de Balijhoeve worden verbeterd. Bij de Provincie Zuid-Holland zijn er hiervoor twee projectsubsidies aangevraagd en verleend. Dit jaar ontvangen we een voorschot van € 0,331 mln. We verhogen de uitgaven met hetzelfde bedrag. Met de verleende subsidie wordt een plus gegeven aan het oorspronkelijke renovatieplan. Een aantal renovaties lopen door in 2026 dit komt door de late levering van materialen. Hiervoor wordt een budgetoverheveling van € 1,271 mln. aangevraagd bij de jaarrekening.

2. Subsidieregeling Impuls jongerencultuur Zoetermeer (budgettair neutraal)
Met deze regeling stimuleert het college cultuurdeelname door jongeren tussen de 14 en 27 jaar. De subsidietermijn is door het Ministerie verlengd met een jaar. De eerder ontvangen subsidie mag ook in 2025 uitgegeven worden. De verwachte uitgaven dit jaar zijn € 0,323 mln. We verhogen de inkomsten met een zelfde bedrag.

3. Impuls jongeren en talentregio's (budgettair neutraal)
Het Ministerie van OCW heeft via de specifieke uitkering (SPUK) 'Impuls jongeren en talent cultuurregio's' extra middelen beschikbaar gesteld voor culturele talentontwikkeling en het versterken en aanjagen van jongerencultuur in de cultuurregio's. De Gemeente Zoetermeer ontvangt op basis van het inwoneraantal € 36.938. Deze middelen worden ingezet voor het jongerenaanbod

4. Leegstand Zuidwaarts 2 en Stadhuisplein 21 (nadeel € 394.000)
De leegstand van de accommodaties Stadhuisplein 21 en Zuidwaarts 2 duurt nog voort. Deze leegstand is ontstaan door het aflopen van huurovereenkomsten met de vorige huurders en is gemeld in de perspectiefnota 2025. Het NVGM gaat in hun nieuwe planning nu uit van opening medio 2026. De in 2025 geraamde huurinkomsten van € 0,394 mln. zijn hierdoor niet gerealiseerd.

5. Kunstopdrachten in openbare ruimte (budgettair neutraal)
In 2025 geven we meer geld uit aan het kunstproject De Waterloper in Centraal Park. Dat komt doordat er extra kosten zijn voor het vlonderpad dat naar het kunstwerk leidt. Voor het opnieuw plaatsen van bestaande kunst (de vroegere kunstspecials) zijn ook de kosten hoger dan van te voren bedacht. De extra kosten zijn € 43.000. Deze kosten worden onttrokken aan de Reserve Beeldende Kunst in Openbare Ruimte.

6. Deze zomer naar het zwembad (voordeel € 85.000)
Voor de uitvoering van de motie '2306-46a LHN - Deze zomer naar het zwembad' uit te voeren is subsidie verstrekt aan Optisport. Er is minder gebruik gemaakt van het zwembad dan verwacht. De voorlopige verantwoording van de kosten levert een voordeel op van € 85.000.

7. Investeringsimpuls voor amateurverenigingen (budgettair neutraal)
Amateurverenigingen en stichtingen kunnen geld aanvragen bij de gemeente. Dit is voor het opknappen van hun gebouw of voor het kopen van spullen die zij lang kunnen gebruiken. De gemeente betaalt dan maximaal 25% van de totale kosten. Als het geld wordt gebruikt om het gebouw duurzamer of beter

toegankelijk te maken, betaalt de gemeente iets meer: maximaal 33% van de kosten. In TB1 is € 0,178 mln. aan subsidies gemeld. We verwachten daarnaast nog € 40.000 extra aan subsidie te geven. Dit extra geld komt uit de reserve Investeringsimpuls voor amateurverenigingen.

8. Klimaatproblematiek Vlamingstraat 1 (Kunstgarage Franx) (nadeel € 100.000)
De kunstgarage aan de Vlamingstraat 1 is in 2020 opgeleverd. Vanaf dat moment heeft het gebouw te kampen met aanzienlijke interne hitteproblemen. Om de temperatuur in het gebouw beter te kunnen beheersen is het nodig om de dakbedekking aan te passen. De kosten bedragen € 0,1 mln.

9. Versnelde aanpak klimaatproblematiek Leidsewallen 80 (CKC & Partners) (nadeel € 145.000)
Om de aanpak van de klimaatproblematiek bij CKC & Partners versneld op te pakken worden bestaande installaties aangepast. De kosten bedragen € 0,145 mln. (motie 2506-40 LHN - Versnelling aanpak klimaatproblemen CKC).

10. Afwikkeling Zoetermeers Noodfonds (budgettair neutraal)
Het Zoetermeers Noodfonds om de gevolgen van de stijgende energieprijzen voor inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven op te vangen, wordt per 31 december 2025 opgeheven. Het overgebleven saldo van € 1.052 mln. wordt overgeheveld naar de Vrij inzetbare reserve zoals eerder gemeld in de Raadsmemo 5 februari 2025 afsluiten Zoetermeers Noodfonds.

11. Vergroten toegankelijkheid gemeentelijke gebouwen (voordeel € 1.300.000)
De realisatie van de werkzaamheden om de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen te vergroten verschuift grotendeels naar volgend jaar. De voorbereiding neemt meer tijd in beslag dan gedacht. De middelen die hiervoor beschikbaar zijn gesteld worden in 2025 grotendeels niet aangewend. Bij de jaarrekening wordt een budgetoverhevelingsvoorstel naar 2026 ingebracht.

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Doel-stelling	Onderwerp	Lasten/ baten	Afwijking TB2 '25	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	4.1	Renovatie boerderijen	Lasten	-331	Nadeel	Eenmalig

		Aanvullende projectsubsidies	Baten	331	Voordeel	Eenmalig
		Vertraging renovatie	Lasten	1.271	Voordeel	Eenmalig
2	4.1	Impuls jongerencultuur	Lasten	-323	Nadeel	Eenmalig
		Dekking via subsidie van het Ministerie van OCW	Baten	323	Voordeel	Eenmalig
3	4.1	Impuls jongeren en talentregio's	Lasten	-37	Nadeel	Eenmalig
		Dekking via subsidie van het Ministerie van OCW	Baten	37	Voordeel	Eenmalig
4	4.1	Leegstand Zuidwaarts 2 en Stadhuisplein 2	Baten	-394	Nadeel	Eenmalig
5	4.1	Kunstopdrachten in openbare ruimte	Lasten	-43	Nadeel	Eenmalig
		Dekking vanuit reserve Beeldende Kunst in Openbare Ruimte	Baten	43	Voordeel	Eenmalig
6	4.2	Subsidie motie Deze zomer naar het zwembad	Lasten	85	Voordeel	Eenmalig
7	4.2	Investeringsimpuls voor amateurverenigingen	Lasten	-40	Nadeel	Eenmalig
		Dekking vanuit reserve Investeringsimpuls amateurverenigingen	Baten	40	Voordeel	Eenmalig
8	4.1	Klimaatproblematiek Vlamingstraat 1 (Kunstgarage Franx)	Lasten	-100	Nadeel	Eenmalig
9	4.1	Versnelde aanpak klimaatproblematiek Leidsewallen 80 (CKC & Partners)	Lasten	-145	Nadeel	Eenmalig
10	4.1	Storting Vrij inzetbare reserve dekking vanuit Reserve Zoetermeers Noodfonds	Lasten	-1.052	Nadeel	Eenmalig
		Afwikkeling Zoetermeers Noodfonds	Baten	1.052	Voordeel	Eenmalig
11	4.1	Vergroten toegankelijkheid gemeentelijke gebouwen	Lasten	1.300	Voordeel	Eenmalig

Saldo programma 4		2.017	Voordeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

dragen x € 1.000

Nr.	Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
1	Versnelde aanpak klimaatproblematiek Leidsewallen 80 (CKC)	119	Een onderdeel van de versnelde aanpak van de klimaatproblematiek bij CKC & Partners omvat het plaatsen van PV-panelen boven het atrium. De kosten bedragen € 0,119 mln. in 2025 en worden afgeschreven in 25 jaar tegen een rentepercentage van 2% met een jaarlijkse annuïteit van € 6.000.
2	Huisvesting lokale buurtteams Jeugd en onderwijs	346	Op 15 juli 2025 heeft de raad het college opdracht gegeven om voor de lokale teams Jeugd en onderwijs fysieke locaties beschikbaar te stellen. Binnen de vastgoedportefeuille zijn twee locaties gevonden die worden ingericht: Justus van Effenhove 37 en Koeienweide 2. Voor de inrichting wordt een investering gedaan van € 0,346 mln. (€ 0,161 mln. en € 0,186 mln.) die wordt afgeschreven in 10 jaar tegen een rentepercentage van 2% met een jaarlijkse annuïteit van € 17.900 en respectievelijk € 20.600.

Technische begrotingswijzigingen

Geen technische begrotingswijzigingen.

Programma 5. Veiligheid

Toelichting per onderwerp

1. HIC (High Intensity Crime) subsidie (budgettair neutraal)

Een subsidie van € 0,370 mln. is ontvangen om de lokale aanpak van High Impact Crimes (niet High Intensity Crime) te versterken. Zo zullen de persoonsgerichte aanpakken IPTA en RIO deels vanuit deze subsidie worden betaald. Daarnaast zal ingezet worden op een subsidieactie ‘tegengaan woninginbraken’ waarbij Zoetermeerse burgers subsidie kunnen aanvragen voor gecertificeerd hang- en sluitwerk en wordt de subsidie benut om de weerbaarheidsinterventie Hack-shield, gericht op cyberveiligheid van kinderen te ondersteunen.

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Doel-stelling	Onderwerp	Lasten/ baten	Afwijking TB2 '25	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	5.3	HIC (High Intensity Crime)	Lasten Baten	-370 370	Nadeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
Saldo programma 5				**0**	**Neutraal**	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
1	Aanschaf 2 auto's handhaving		Aanschaf 2 auto's handhaving: door toename van werkzaamheden is aanschaf van 2 extra auto's noodzakelijk. De aanschafkosten bedragen € 0,116 mln. en de jaarlijkse

			exploitatiekosten bedragen € 23.500. De jaarlijkse exploitatiekosten kunnen gedekt worden uit de extra budgetten die beschikbaar zijn gesteld bij de Motie 2506-59A Structurele versterking BOA-capaciteit in de Perspectiefnota 2026 .

Technische begrotingswijzigingen

Nr.	College/Raad	Toelichting
1		Aanschaf 2 auto's handhaving: door toename van werkzaamheden is aanschaf van 2 extra auto's noodzakelijk. De aanschafkosten bedragen € 0,116 mln. en de jaarlijkse exploitatiekosten bedragen € 23.500. De jaarlijkse exploitatiekosten kunnen gedekt worden uit de extra budgetten die beschikbaar zijn gesteld bij de Motie 2506-59A Structurele versterking BOA-capaciteit in de Perspectiefnota 2026

Programma 6. Dienstverlening en participatie

Toelichting per onderwerp

1.Implementatie BRP systeem (nadeel € 90.000)
De aanbesteding voor een nieuwe Basisregistratie Personen (BRP) systeem is dit jaar afgerond met een positief inkoopresultaat. De exacte hoogte van dit voordeel zal pas in de loop van volgend jaar vastgesteld kunnen worden. De implementatie van het nieuwe systeem, wat dit jaar plaatsvindt, brengt nog wel extra kosten met zich mee en zal naar verwachting ongeveer € 90.000 bedragen.

2. Verkiezingen (nadeel € 800.000)
Op 29 oktober 2025 vindt de vervroegde Tweede Kamerverkiezing plaats. In de begroting is hier geen rekening mee gehouden. De kosten worden geschat op circa € 0,8 mln.

3. Bouwleges (nadeel € 700.000)
Voor het verlenen van bouwvergunningen worden leges geheven, waarbij vooral bouwprojecten met een grote omvang invloed hebben op de totale opbrengst. De vergunningaanvraag voor een van de grote bouwprojecten is naar achteren verschoven. Daardoor komt de legesopbrengst later. Voor 2025 levert dit een nadeel op van € 700.000.

4. Werkzaamheden VTH-keten (nadeel € 600.000)
De totale budgetoverschrijding op personeelsgebied bedraagt circa € 0,6 mln.
Deze wordt grotendeels verklaard door de inzet van tijdelijke externe ondersteuning gericht op de invoering van de Omgevingswet en Wkb.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) heeft verandering met zich meegebracht. Deze wetgeving vergt niet alleen extra opleidingstijd van de medewerkers, maar ook de inzet van tijdelijke projectcapaciteit voor de implementatie van nieuwe processen en systemen. Dit leidde tot langere doorlooptijden per dossier en dus een hogere werkdruk.
Om de uitvoering van deze wettelijke taken niet in gevaar te brengen, werd besloten om extra capaciteit aan te trekken via externe professionals. Hoewel deze inzet noodzakelijk was voor de implementatie en borging van de nieuwe wetgeving, droeg dit bij aan de overschrijding. Hiervoor zijn extra middelen ontvangen van het rijk op OAD (€ 400.000).

Ook speelden enkele incidentele factoren zoals tijdelijke ziektevervanging en een aantal moeilijk vervulbare vacatures een rol, al is hun invloed op het totale budget beperkt gebleven.

5. Omgevingswet (budgettair neutraal)
De omgevingsbalie heeft met de tijdelijke capaciteitsuitbreiding de (aan)vragen kunnen begeleiden zonder extra ondersteuning van de backoffice. Daarnaast is door krapte op de arbeidsmarkt de verwachting dat het aantrekken van extra personeel, voor de doorontwikkeling van de kerninstrumenten, pas in het 4e kwartaal 2025 volledig is gerealiseerd. De doorontwikkeling loopt maar heeft nu een langere uitvoeringsperiode. De begrote kosten voor zowel de backoffice

als voor het extra personeel (de eerste drie kwartalen) vallen vrij. Door de lagere lasten wordt ook, de aanspraak op de verwachte compensatie van het rijk lager.

Als de compensatiebijdrage van het rijk hoger is dan het bedrag dat in de begroting is opgenomen, dan wordt het meerdere verantwoord in het programma Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen (OAD).

6. Personeel Griffie (voordeel € 80.000)
In het voorjaarsdebat op 26 juni 2023 is structureel € 0,4 mln. toegekend voor het uitbreiden van de ondersteuning van de raad (zie amendement 2306-D Goede ondersteuning, sterke raad). Doordat de inwerkperiode van de nieuwe medewerkers nog niet is afgerond, is ervoor gekozen om één van deze functies nog niet in te kleden. Dit resulteert in een voordeel van € 80.000.

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Doel-stelling	Onderwerp	Lasten/ baten	Afwijking TB2 '25	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	6.1	Implementatie BRP systeem	Lasten	-90	Nadeel	Eenmalig
2	6.1	Verkiezingen	Lasten	-800	Nadeel	Eenmalig
3	6.1	Bouwleges	Baten	-700	Nadeel	Eenmalig
4	6.1	Werkzaamheden VTH-keten	Lasten	-600	Nadeel	Eenmalig
5	6.1	Omgevingswet	Lasten	120	Voordeel	Eenmalig
			Baten	-120	Nadeel	Eenmalig
6	6.2	Personeel Griffie	Lasten	80	Voordeel	Eenmalig
Saldo programma 6				**-2.110**	**Nadeel**	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Geen afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen.

Technische begrotingswijzigingen

Nr.	College/Raad	Toelichting

Programma 7. Inrichting van de stad

Toelichting per onderwerp

1. Bestuurlijke tafel wonen (budgettair neutraal)
Voor het samenwerkingsverband zijn extra projecten uitgevoerd. Het doel van de projecten is om in regionaal verband woningbouwprojecten te versnellen en thematische knelpunten op te lossen. De kosten bedragen € 0,23 mln. en worden volledig gedekt vanuit subsidies van de provincie en derden.

2. Wonen (nadeel € 200.000)
De opgave om een bijdrage te leveren aan het keren van de mechanismen van Zoetermeer 2040 en de werkdruk zijn door een uitbreiding van taken toegenomen ten opzichte van eerdere jaren. De beschikbaar gestelde middelen voor de Wet goed verhuurderschap en de (tijdelijke) uitbreiding van de formatie met 1 fte zijn vanwege krapte op de markt extern ingevuld. Ook de vervanging in verband met langdurige ziekte is extern ingevuld. De meerkosten van de inhuur bedragen ca. € 0,2 mln.

3. Herinrichting woonwagenlocatie Bleiswijkseweg (voordeel € 154.000)
De herinrichting van de woonlocatie Bleiswijkseweg is in voorgaande jaren door gebrek aan overeenstemming uitgesteld. De opdracht voor uitvoering is inmiddels geactualiseerd, op onderdelen in overeenstemming met de wensen van partijen aangepast en opnieuw aanbesteed. In het najaar vindt de gunning plaats. Hierdoor verschuift de uitvoering en zullen de uitgaven dit jaar beperkt blijven tot ca. € 10.000. Het restant van het budget van ca. € 0,154 mln. verschuift naar 2026. Budgetoverhevelingen worden bij het bestemmen van het rekeningresultaat betrokken.

4. Woningbouwsubsidies (budgettair neutraal)
Om de woningbouw te stimuleren is in de programmabegroting voor drie projecten een budget opgenomen van € 2,5 mln. met dekking vanuit subsidie van de provincie. Verschillende projecten zijn vertraagd. Het project Roggeakker (54 zelfstandige sociale huurwoningen en 46 woningen voor senioren) start in 2026. Het project Villa Eigenwijze (Edisonpark) start in 2026 en wordt opgeleverd in 2027. Tot slot wordt het project 't Seghe Waert (50 woningen voor senioren, in totaal 54 woningen) in 2026 opgestart en opgeleverd in 2027. Daardoor worden de subsidies niet in 2025 verstrekt, maar in 2026. Dit geeft voor 2025 een voordeel op de kosten van € 1,2 mln. Hier staat een even hoog nadeel subsidieopbrengsten tegenover.

5. Ontwikkeling 't Seghe Waert (budgettair neutraal)
Stichting Vidomes herontwikkelt de locatie van het oude verzorgingstehuis ’t Seghe Waert naar woningen en daarbij passende maatschappelijke voorzieningen. Het terrein om de gebouwen heen wordt passend ingericht met groen, wandelpaden, zitgelegenheid en parkeren. Een gedeelte van het verplaatsen van een fietspad en de aanleg en herinrichting van het openbaar gebied was eind 2025 gepland. Deze werkzaamheden zijn door een gewijzigde uitvoeringsplanning opgeschoven naar het 1e kwartaal 2026. De in de begroting opgenomen kosten van € 1,2 mln. en even hoge dekking verschuiven naar 2026.

6. Ontwikkelstrategie Bleizo-West (budgettair neutraal)
Voor Bleizo-West is een nieuw ontwikkelperspectief en een nieuwe ontwikkelstrategie noodzakelijk. De bestuurlijke opdracht is eerder vastgesteld door het college maar de uitvoering is vanwege de discussie over onder andere de windopgave stilgelegd. Met de ondertekening van het bestuursakkoord tussen de

provincie en de gemeente Lansingerland zijn afspraken gemaakt over de ruimtelijke ontwikkeling van Lansingerland. In december 2024 heeft Minister Keijzer Bleizo-West aangemerkt als aanpaklocatie voor versnelling van de woningbouwopgave. De uitvoering van de bestuurlijke opdracht uit 2020 wordt daarom nu weer opgepakt. De gemeente helpt hieraan mee. De bijhorende kosten van € 0,168 mln. worden in rekening gebracht bij de GR Bleizo.

7. Het Lange land 5a (nadeel € 80.000)
De gemeente is eigenaar van het pand aan Het Lange Land 5a, dat verhuurd is aan Funsport van Vliet Zoetermeer. Uit een inspectie door Bouw- en Woningtoezicht op 3 februari 2025 is gebleken dat de bouwkundige staat van het pand zorgwekkend is, waardoor het gebruik onmiddellijk is gestaakt. Om de veiligheid te waarborgen is gezocht naar een tijdelijke oplossing en zijn de gebreken hersteld. De kosten bedragen € 80.000.

8. Faciliterende projecten Binnenstad (budgettair neutraal)
In 2023 is budget beschikbaar gesteld voor de Uitvoeringsstrategie 2024-2030 van het programma Binnenstad. De budgetten worden ingezet voor het doorlopen van de haalbaarheidsfase van een aantal deelgebieden. In het deelgebied Centrum west zijn nog geen activiteiten gestart terwijl in deelgebied Europaweg/Ondineschouw er onderdelen zijn bij gekomen zoals de Vredekerk. Het dit jaar niet benodigde budget (en dekking uit financiële bijdrage van de ontwikkelaar) van deelgebied Centrum West van € 0,125 mln. wordt geherfaseerd naar een volgend jaar.

9. Faciliterend project Engelandlaan 270 (budgettair neutraal)
In 2023 is het bestemmingsplan Engelandlaan 270 vastgesteld. Met de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst gesloten waarin onder andere afspraken zijn gemaakt over het verhalen van de kosten van het woonrijpmaken. De uitvoering van deze werkzaamheden waren in 2025 gepland. Door een aangepaste planning, met een start van de bouwwerkzaamheden in 2025, verschuiven de werkzaamheden van het woonrijpmaken naar 2026/2027. Dit geeft een voordeel van € 0,197 mln. Hier staat een even hoog nadeel kostenverhaal tegenover.

10. Faciliterend project Van Aalstlaan 42-370 (Du Meeflat) en Van Aalstpark (nadeel € 75.000)
Met initiatiefnemer woningbouwcorporatie De Goede Woning is in 2023 een intentieovereenkomst afgesloten om de maatschappelijke haalbaarheid (fase 1 van de haalbaarheidsfase) te onderzoeken voor het plan voor nieuwbouw in het Van Aalstpark als onderdeel van het project Van Aalstlaan 42-370 (Du Meeflat) en Van Aalstpark. De nieuwbouw betreft ongeveer 140 sociale huurappartementen. Op basis van reacties vanuit de participatiebijeenkomst in 2023 is een ambitiedocument opgesteld voor het Van Aalstpark en directe omgeving. In het 1e Tussenbericht 2024 is een financieel nadeel gemeld omdat het opstellen van dit ambitiedocument veel meer inzet vergde. In 2025 zijn er meerdere personele wisselingen binnen het project geweest plus een tijdelijke stilstand. De herstart van het project is ten behoeve van fase 2 van de (financiële) haalbaarheidsfase. Met De Goede Woning worden afspraken gemaakt in een vervolg intentieovereenkomst met nieuwe financiële bijdragen. De gemaakte gemeentelijke kosten kunnen niet geheel verhaald worden, dit betekent voor 2025 een nadeel van zo'n € 75.000. Dekking van dit nadeel vindt plaats via onttrekking uit de reserves Versterking Financiële Positie Grondbedrijffunctie (50%) en de reserve Fonds Zoetermeer 2040 (50%).

11. Transformatorstations Stedin (budgettair neutraal)
Netbeheerder en energieleverancier Stedin heeft diverse verzoeken ingediend voor het realiseren van nieuwe verdeelstations. Dit in het kader van het op peil houden van de energievoorziening. De in 2025 geplande verkoop van drie gemeentelijke percelen verschuift naar 2026 vanwege een her-prioritering van de locaties. De in de begroting opgenomen baten van € 0,56 mln. en even hoge uitvoeringskosten verschuiven naar 2026.

12. Grondexploitatie Oosterheem/Oosterhage (budgettair neutraal)
Aan de rand van de wijk Oosterheem ligt het bedrijventerrein Oosterhage. In de loop van de jaren is een aantal bedrijfskavels uitgegeven en gerealiseerd, een deel ligt nog braak. De prognose was om in 2025 vier bedrijfskavels uit te geven maar vanwege de aanhoudende netcongestie is de uitgifte voorlopig opgeschort. Omdat de opbrengsten later worden gerealiseerd, levert dit een nadeel op van € 2,76 miljoen. De winstneming valt hierdoor € 0,5 miljoen lager uit (lagere lasten). Er is een relatie tussen de lasten en baten van een grondexploitatie op de balans. Het resultaat van een grondexploitatie wordt per saldo via een mutatie in de voorraad neutraal verwerkt, zodat de ontstane afwijkingen in de regel geen invloed hebben op het rekeningresultaat van de gemeente.

13. Grondexploitatie Edisonpark (budgettair neutraal)
De gemeente is één van de eigenaren van de gronden gelegen tussen de Australiëweg, Oostweg, Van der Hagenstraat en de Zegwaartseweg en heeft het initiatief genomen om in dit gebied woningbouw mogelijk te maken. In 2024 is de grondexploitatie Edisonpark herzien. De voorbereiding van de werkzaamheden met betrekking tot het bouwrijp maken zijn gestart. De aanbesteding vindt in september plaats. Een groot gedeelte van het bouwrijp maken verschuift naar 2026, dit levert voor 2025 een voordeel op van € 1,25 miljoen (lagere lasten). Er is een relatie tussen de lasten en baten van een grondexploitatie op de balans. Het resultaat van een grondexploitatie wordt per saldo via een mutatie in de voorraad neutraal verwerkt, zodat de ontstane afwijkingen in de regel geen invloed hebben op het rekeningresultaat van de gemeente.

14. Agenda Zoetermeer 2040 (budgettair neutraal)
Op de uitvoering van de Agenda Zoetermeer 2040 is een voordeel en een vertraging ontstaan. Hierdoor schuift een deel van het werk door naar 2026. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 0,22 mln. Daar tegenover staat een lagere bijdrage uit de reserve.

<u>Ruimtelijke Strategie</u>
De Ruimtelijke Strategie Zoetermeer (RSZ) en de omgevingseffectrapportage zijn in de eerste helft van 2025 afgerond en ter inzage gelegd. Het opstellen van de RSZ en de afhandeling van de opmerkingen van de ingediende zienswijzen heeft minder tijd gekost dan tevoren is bedacht. Dit geeft een voordeel van € 0,120 mln. De verwachting is dat de afhandeling van de advisering van de Commissie voor de Milieueffectrapportage (Commissie MER) binnen het bestaande budget kan worden afgerond. De RSZ wordt in de 2e helft van het jaar aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Onderdeel van de realisatie van de RSZ is het opmaken van een investeringsagenda.

<u>Investeringsagenda</u>
Voor de inhuur van externe expertise is € 100.000 opgenomen. Dit bedrag wordt nog niet besteed en zal doorschuiven naar 2026.

15. Wijkverkenning Buytenwegh (budgettair neutraal)
Het project Wijkverkenning Buytenwegh is medio 2025 afgerond. In de tweede helft van 2025 wordt gewerkt aan een plan van aanpak om de aanbevelingen uit het bewonersdocument en de literatuurstudie te vertalen naar concrete acties. Dit gebeurt in samenwerking met de woningcorporaties, inZet, bewoners en andere betrokken partners. Om invulling te geven aan de uitvoering van de voorgestelde acties is een nieuw project gestart onder de titel Gebiedsaanpak Buytenwegh. Dit moet leiden tot een voorstel voor verdere vervolgacties in 2025 en verder. Hierdoor blijven dit jaar de uitgaven beperkt tot voornamelijk personele uitgaven en verwachten we een voordeel van € 0,3 mln. Hier staat een lagere onttrekking aan de reserve tegenover.

16. Programma wijkontwikkeling Meerzicht (budgettair neutraal)
In 2025 is het ontwikkelperspectief Meer voor Meerzicht vastgesteld en is een budget voor 2025 beschikbaar gesteld van € 5,7 mln. Het ontwikkelperspectief

beslaat een langere periode tot 2035. De uitvoering tot een bedrag van ca. € 2,8 mln. geraamd voor 2025 is om verschillende redenen vertraagd en schuift door naar 2026/27. De belangrijkste redenen zijn dat de voorbereidingstijd in verband met beperkte capaciteit is verlengd en dat de projectonderdelen met partners en inwoners intensiever zijn dan van te voren gepland. Tegenover de lagere kosten staan even hoge inkomsten vanuit de reserve, derden en het rijk.

17. Programma Binnenstad (nadeel € 200.000)
Door personeelswisselingen is er op het programma Binnenstad een overlap aan werkzaamheden ontstaan. Daarnaast moesten er openstaande vacatures worden vervuld met extern personeel. Bepaalde expertise is er te weinig of niet. Externe inhuur en wisselingen zorgen voor hogere kosten. Daarnaast zijn voor de uitvoering van het programma kaders nodig. Hiervoor is beleid nodig dat niet altijd actueel is of nog niet ontwikkeld is. Om geen vertraging op te lopen is er specialistische expertise ingehuurd om het beleid, zoals bijvoorbeeld de mobiliteitsstrategie van de Binnenstad, te ontwikkelen. Deze strategie wordt gebruikt voor de verschillende projecten voor de gehele Binnenstad en later toegevoegd aan de gemeentebrede mobiliteitsstrategie die nog in ontwikkeling is. De extra kosten vanwege de wisselingen, de externe inhuur en het ontwikkelen van beleid geeft een nadeel van € 0,2 mln.

18. Omgevingsprogramma's Van Tuyllpark, de Noordelijke Bedrijventerreinen, Burgemeester Vernèdepark en omgeving Dr. J.W. Paltelaan (nadeel € 200.000)
Het ontwerpomgevingsprogramma gemeente Zoetermeer gebied Van Tuyllpark en de Noordelijke Bedrijventerreinen is in 2024 ter inzage gelegd. Naar aanleiding van de zienswijzen is het omgevingsprogramma aangepast. Andere opmerkingen zijn als onderdeel van de op te starten afzonderlijke projecten die voortkomen uit het omgevingsprogramma opgenomen. Hiervoor wordt nog een uitvoeringsagenda opgesteld. Naar aanleiding van de zienswijzen, de aanpassing van omgevingsprogramma en het opmaken van de uitvoeringsagenda zijn extra kosten gemaakt tot € 0,14 mln. De overschrijding is grotendeels het gevolg van ambtelijke en externe inzet voor werkzaamheden die buiten de oorspronkelijke projectscope, zoals de politie experience, vallen.
Het omgevingsprogramma Burgemeester Vernèdepark en omgeving Dr. J.W. Paltelaan is in 2025 ter inzage gelegd. Ook hier wordt een uitvoeringsagenda opgesteld voor het omgevingsprogramma. Hoewel het opstellen van deze agenda altijd tot de beoogde projectresultaten behoorde, is gedurende het project gebleken dat voor het prioriteren van de uitvoeringsagenda een grondige analyse van onderlinge afhankelijkheden noodzakelijk is. Om deze afhankelijkheden in kaart te brengen, zijn gesprekken gevoerd met diverse interne en externe experts. De benodigde inzet hiervoor is uiteindelijk € 60.000 hoger gebleken dan geraamd bij de start van het project.

19. Verkeersveiligheid (budgettair neutraal)
Voor het thema verkeersveiligheid is voor de collegeperiode budget beschikbaar gesteld. Dit budget is bedoeld om verkeersonveilige situaties te verbeteren. Er is geïnventariseerd wat potentieel risicovolle en onveilige locaties zijn en onder bewoners is gepeild wat zij onveilige locaties vinden. Een belangrijke locatie is het kruispunt Ruimtebaan-Spruitkoolakker. Hier wordt een rotonde gerealiseerd om de verkeersveiligheid te verbeteren en de doorstroming voor het autoverkeer, voetgangers en fietsers te bevorderen. Voor de aanleg is subsidie verkregen van € 0,188 mln. Hier staan even hoge kosten tegenover. De uitvoering vindt in de tweede helft van 2025 plaats.

20. Mobiliteit/Verkeer (nadeel € 250.000)
De personele druk rondom verkeer en mobiliteit is door de ambitie voor mobiliteitsontwikkeling in de stad en de behoefte aan verkeerskundige advisering en beleid in programma's en projecten groot. Voor strategische advisering en versterking van het team en vervanging van langdurige zieke is eenmalige externe advisering en extra inhuur ingeschakeld. Daarnaast is voor de parkeerdrukmeting een nieuw onderzoek nodig. Dit leidt tot een overschrijding van € 0,25 mln. In de begroting is budget vrijgemaakt voor een uitbreiding van de formatie van 1,5 fte.

21. Pilot Buurtvervoer (voordeel € 160.000)
In 2025 is gestart met het opmaken van het programma van eisen en de aanbesteding van de pilot Buurtvervoer. De planning is om na de gunning en de daarbij behorende voorbereiding begin 2026 te starten voor een periode van drie jaar. Het project eindigt dan in 2028. Voor de uitvoering wordt subsidie aangevraagd bij de MRDH. De MRDH stelt als voorwaarde een eigen bijdrage van de gemeente. Hiervoor zal een afzonderlijk voorstel worden gemaakt. De vertraging levert voor 2025 een voordeel op van € 0,16 mln. De bijbehorende middelen worden overgebracht naar 2026 via een budgetoverheveling. Budgetoverhevelingen worden betrokken bij de besteding van het jaarresultaat.

22. Personeel (nadeel € 200.000)
Door met name langdurig ziekteverzuim, waardoor de kosten niet naar projecten kunnen worden doorbelast, treedt per saldo een nadeel op van € 0,2 mln. Het ziekteverzuim is niet beïnvloedbaar.

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Doel-stelling	Onderwerp	Lasten/ baten	Afwijking TB2 '25	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	7.1	Bestuurlijke tafel wonen	Lasten	-230	Nadeel	Eenmalig
		Subsidie en bijdrage	Baten	230	Voordeel	Eenmalig
2	7.1	Wonen	Lasten	-200	Nadeel	Eenmalig
3	7.1	Herinrichting woonwagenlocatie Bleiswijkseweg	Lasten	154	Voordeel	Eenmalig
4	7.1	Woningbouwsubsidies	Lasten	1.211	Voordeel	Eenmalig
			Baten	-1.211	Nadeel	Eenmalig
5	7.2	Ontwikkeling 't Seghe Waert: Herinrichting openbaar gebied	Lasten	1.210	Voordeel	Eenmalig
		Financiële bijdrage woningbouwcorporatie	Baten	-1.210	Nadeel	Eenmalig

6	7.2	Ontwikkelstrategie Bleizo-west	Lasten	-168	Nadeel	Eenmalig
		Opbrengst GR Bleizo	Baten	168	Voordeel	Eenmalig
7	7.2	Het Lange land 5a	Lasten	-80	Nadeel	Eenmalig
8	7.2	Faciliterende projecten Binnenstad	Lasten	125	Voordeel	Eenmalig
		Financiële bijdragen ontwikkelaars	Baten	-125	Nadeel	Eenmalig
9	7.2	Faciliterend project Engelandlaan 270	Lasten	197	Voordeel	Eenmalig
		Financiële bijdrage ontwikkelaar	Baten	-197	Nadeel	Eenmalig
10	7.2	Faciliterend project Van Aalstlaan 42-370 (Du Meeflat) en Van Aalstpark	Lasten	-75	Nadeel	Eenmalig
		Onttrekking reserve	Baten	75	Voordeel	Eenmalig
11	7.2	Transformatorstations Stedin	Lasten	555	Voordeel	Eenmalig
		Financiële bijdrage ontwikkelaar	Baten	-555	Nadeel	Eenmalig
12	7.2	Grondexploitatie Oosterheem/Oosterhage	Lasten	501	Voordeel	Eenmalig
		Winstneming	Baten	-501	Nadeel	Eenmalig
13	7.2	Grondexploitatie Edisonpark	Lasten	1.250	Voordeel	Eenmalig
		Onderhanden werk	Baten	-1.250	Nadeel	Eenmalig
14	7.2	Agenda Zoetermeer 2040	Lasten	220	Voordeel	Eenmalig
		Bijdrage reserve Fonds Zoetermeer 2040	Baten	-220	Nadeel	Eenmalig

15	7.2	Wijkverkenning Buytenwegh	Lasten	300	Voordeel	Eenmalig
		Bijdrage reserve Fonds Zoetermeer 2040	Baten	-300	Nadeel	Eenmalig
16	7.2	Programma wijkontwikkeling Meerzicht	Lasten	2.800	Voordeel	Eenmalig
		Bijdrage reserve Fonds Zoetermeer 2040	Baten	-2.400	Nadeel	Eenmalig
		Subsidie Rijk en bijdrage derden	Baten	-400	Nadeel	Eenmalig
17	7.2	Programma Binnenstad	Lasten	-200	Nadeel	Eenmalig
18	7.2	Omgevingsprogramma's Tuyllpark en de Noordelijke Bedrijventerreinen en Burgemeester Vernèdepark en omgeving Dr. J.W. Paltelaan	Lasten	-200	Nadeel	Eenmalig
19	7.4	Verkeersveiligheid	Lasten	-188	Nadeel	Eenmalig
			Baten	188	Voordeel	Eenmalig
20	7.4	Mobiliteit/Verkeer	Lasten	-250	Nadeel	Eenmalig
21	7.4	Pilot Buurtvervoer	Lasten	160	Voordeel	Eenmalig
22	7.5	Personeel	Lasten	-200	Nadeel	Eenmalig
Saldo programma 7				**-816**	**Nadeel**	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
1	Plintgebouw/stationsgebied Uitgaven Inkomsten	 6.800 -3.700	Door veranderingen wordt het oorspronkelijke plan niet in deze vorm uitgevoerd en blijven de uitgaven beperkt tot ca. € 0,2 mln. Dit geeft voor 2025 een voordeel van € 6,8 mln. op de uitgaven en een nadeel van 3,7 mln. op de subsidie. De veranderingen ten opzichte van de planning bestaan uit: De uitgangspunten voor de ontwikkeling van het Stationsgebied Zoetermeer worden herzien. Belangrijke ontwikkelingen hierbij zijn het ontwerp Ruimtelijke Strategie Zoetermeer 2040, de herprogrammering van de Entree en de staat van de Nelson Mandela brug en de daarbij behorende stappen. In 2026 zal een afzonderlijk raadsvoorstel dat is gekoppeld aan de vaststelling van een Integraal Schetsontwerp (civieltechnisch) ter besluitvorming worden voorgelegd. Voor de uitwerking is in 2025 een afzonderlijk voorbereidingsbudget toegekend.
2	Vervoersknoop Bleizo (Station Lansingerland Zoetermeer) Uitgaven Inkomsten	 -450 450	De oplevering van het station heeft plaatsgevonden aan HTM, ProRail en Gemeente Lansingerland. Er zijn in verband met een lopende procedure over de financiële afhandeling met de aannemer (met mediation en juridische kosten) en de vervanging van bomen nog nagekomen lasten. De kosten passen in de bestaande raming. Tegenover de kosten staat een even hoge subsidie.
3	Reconstructie Bleiswijkseweg Oost Uitgaven Inkomsten	 2.200 -900	In 2024 is voor de reconstructie van de Bleiswijkseweg een budget van € 2,8 mln. verstrekt met subsidie van de MRDH. In de jaarschijf 2025 is € 2,5 mln. opgenomen en € 0,9 mln. subsidie. In 2025 is de gunning en de aanbesteding voorbereid. Dit proces zal eind november worden afgerond. De verwachting is dat de uitvoering begin 2026 zal starten. Dit geeft voor 2025 een voordeel op de uitgaven van ca. € 2,2 mln. en een nadeel op de subsidie van € 0,9 mln. De werkzaamheden zullen in 2026 worden afgerond.
4	Onderzoeksbudget Deelgebied Centrum West programma Binnenstad (IMVA)	824	De start van de haalbaarheidsfase van Centrum West (deelgebied 8 van het programma Binnenstad) start in samenhang met de Entree in 2026. Dit geeft voor 2025 een voordeel van € 0,8 mln. op de uitgaven. De voorbereidingskosten zijn als immateriële vaste activa (IMVA) geactiveerd en wordt over een aantal jaar ingebracht wanneer de grondexploitatie Centrum West wordt geopend.

5	Bossenpark Meerzicht	1.580	Voor de aanleg van het Bossenpark is een investeringsbudget van € 8,1 mln. beschikbaar gesteld. Op de jaarschijf van 2025 is een voordeel van € 1,58 mln. ontstaan omdat eerst een gesprek is gestart met de bewoners over de inrichting. Naar aanleiding van dit overleg wordt een ontwerp gemaakt. In 2026 wordt dit uitgewerkt en start de aanbesteding.
6	Voorziening Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	-4.500	Als gevolg van herfaseringen in het Meerjarige Onderhoudsprogramma Gebouwen vindt in er in 2025 een grotere aanwending van middelen vanuit de voorziening Grootonderhoud Gemeentelijk gebouwen plaatst.

Technische begrotingswijzigingen

Geen technische begrotingswijzigingen.

Overzicht Overhead

Toelichting per onderwerp

1. Personeelskosten overhead (voordeel € 250.000)
Het voordeel op de personele kosten wordt veroorzaakt door openstaande vacatureruimtes, die op dit moment nog niet ingevuld worden vanwege lopende reorganisaties.

2. Loonkosten directie (nadeel € 100.000)
Vanwege langdurige ziekte van enkele directieleden is tijdelijk een vervangend directielid aangesteld. Dit leidt tot een extra kostenpost van ongeveer € 0,10 mln.

3. Indirecte personeelskosten (voordeel € 50.000)
De opleidingskosten vallen lager uit dan begroot. Dit komt enerzijds doordat er momenteel meerdere vacatures openstaan, waardoor minder medewerkers beschikbaar zijn om deel te nemen aan trainingen. Anderzijds verwachten we voor dit jaar minder aanvragen voor opleidingen.

4. Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden en overig (budgettair neutraal)
In de afgelopen maanden heeft een vijftal medewerkers, naast de reeds eerder aangemelde personen, aangegeven gebruik te willen maken van de RVU-regeling. Om deze verplichtingen tot en met 2027 te kunnen dekken, is een storting van € 0,30 mln. in de voorziening noodzakelijk. Daartegenover wordt binnen het product Personeel en Organisatie een voordeel van circa € 0,30 mln. verwacht, waardoor beide posten elkaar vrijwel volledig opheffen.

5. Voorziening pensioencompensatie voormalig zwembadmedewerkers (voordeel € 114.000)
Bij de overgang van zwembadmedewerkers naar het Zweminstituut (2015) is een Sociaal Plan overeengekomen met nettoloongarantie en pensioencompensatie. In de periode 2016-2025 is jaarlijks circa € 39.000 uitgekeerd. Met de slotuitkering van € 0,14 mln. in 2025 is het Sociaal Plan financieel afgesloten. Van de voorziening (€ 0,29 mln. begin 2025) valt na afronding circa € 0,11 mln. vrij.

6. Informatisering en Automatisering (voordeel € 475.000)
Voor de inzet van AI-toepassingen is eenmalig een half miljoen beschikbaar gesteld. Op dit moment worden twee toepassingen onderzocht en verder uitgewerkt. Het is niet de verwachting dat het budget dit jaar volledig wordt ingezet. Voor verdere onderzoeken en toepassingsmogelijkheden op AI gebied is het echter noodzakelijk het resterende budget volgend jaar beschikbaar te hebben. Daarom zal voor € 0,35 mln. een voorstel tot budgetoverheveling worden ingediend. Budgetoverhevelingen worden bij het bestemmen van het rekeningresultaat betrokken. In kader van de bezuinigingen is daarnaast het contract van een ICT toepassing beëindigd, wat dit jaar een voordeel oplevert van € 35.000. Verder is de verwachting dat het innovatiebudget niet volledig wordt ingezet waardoor een overschot ontstaat van circa € 90.000.

7. Vertraging vervanging financieel systeem (voordeel € 90.000)
In de begroting is rekening gehouden met de vervanging van het huidige financiële systeem. De implementatie is echter uitgesteld naar 2026, omdat er nog aanvullend onderzoek moet plaatsvinden naar de integratiemogelijkheden met bestaande systemen. Dit onderzoek is essentieel om risico's bij de overstap te minimaliseren en een toekomstbestendige keuze te maken.

In 2025 wordt onderzocht wat het juiste startmoment is om de stap naar een nieuw financieel systeem te maken. Hiervoor is een project gestart in samenwerking met de afdeling Automatisering. Dit project valt samen met de aanschaf van een nieuw contract voor het financiële systeem.

8. Overheadbudget voor formatie-uitbreiding (voordeel € 600.000)
Bij het uitbreiden van de formatie wordt standaard een overheadbudget gereserveerd op een stelpost. Voor het jaar 2025 is nog € 0,94 mln. beschikbaar. Dit voordeel wordt verklaard doordat een deel van de uitgaven overheaduitgaven later worden gedaan dan gepland. Naar verwachting zal hiervan € 0,6 mln. niet worden benut.

In het licht van het aankomende financiële tekorten in de komende jaren zullen nieuwe aanvragen voor overheadkosten met terughoudendheid worden beoordeeld.

9. Afdelingsoverhead sociaal domein (nadeel € 600.000)
Het nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een overschrijding van het loonbudget. Binnen het management is sprake van een hogere bezetting dan de formatie en vallen de kosten voor inhuur hoger uit. Daarnaast hebben organisatorische veranderingen, waaronder de herstructurering van het sociaal domein waarvoor een projectleider is aangesteld, geleid tot extra lasten. In totaal resulteert dit in een overschrijding van circa € 0,60 mln.

10. Afdelingsoverhead fysiek domein (nadeel € 290.000)
Het nadeel wordt grotendeels veroorzaakt door hogere kosten voor het MT en de ondersteuning van de afdeling Stedelijke Ontwikkeling. Dit komt door duurdere inhuur als gevolg van vacatures en zwangerschapsvervanging, het niet realiseren van de geplande bezuiniging op ondersteuning en de uitbreiding van het afdelingshoofd.

Daarnaast leidt het verbeterplan naar aanleiding van het bezoek van de Arbeidsinspectie in het kader van de Arbeidsomstandighedenwet, in het bijzonder het project Fysieke belasting stratenmakers, tot extra lasten. Om te voldoen aan de wettelijke vereisten is scholing van gemeentelijke medewerkers onderdeel van het maatregelpakket. De hiermee gemoeide kosten worden geraamd op circa € 50.000, waarvoor in de begroting geen dekking aanwezig is. In totaal resulteert dit in een nadeel van € 0,29 mln.

11. Middelen Verbeteren Stadhuis in Brede bestemmingsreserve
De uitvoeringswerkzaamheden voor het aanpassen & verbeteren van het Stadhuis gaan voornamelijk in 2026 plaatsvinden. De Raad heeft eerder besloten om de middelen die hiervoor in de begroting zijn opgenomen af te storten in de Brede bestemmingsreserve om ze t.z.t. aan te wenden voor de uitvoering van de werkzaamheden. In 2025 wordt een bedrag van € 3,3 mln. gestort in deze reserve.

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Doel-stelling	Onderwerp	Lasten/ baten	Afwijking TB2 '25	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	Overhead	Personeelskosten overhead	Lasten	250	Voordeel	Eenmalig
2	Overhead	Loonkosten directie	Lasten	-100	Nadeel	Eenmalig
3	Overhead	Indirecte personeelskosten	Lasten	50	Voordeel	Eenmalig
4	Overhead	Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden	Lasten	-300	Nadeel	Eenmalig
			Lasten	300	Voordeel	Eenmalig
5	Overhead	Voorziening pensioencompensatie voormalig zwembadmedewerkers	Lasten	114	Voordeel	Eenmalig
6	Overhead	Informatisering en Automatisering	Lasten	475	Voordeel	Eenmalig
7	Overhead	Vertraging vervanging financieel systeem	Lasten	90	Voordeel	Eenmalig
8	Overhead	Overheadbudget voor formatie-uitbreiding	Lasten	600	Voordeel	Eenmalig
9	Overhead	Afdelingsoverhead sociaal domein	Lasten	-600	Nadeel	Eenmalig
10	Overhead	Afdelingsoverhead fysiek domein	Lasten	-290	Nadeel	Eenmalig
11	Overhead	Middelen Verbeteren Stadhuis in Brede bestemmingsreserve	Lasten	-3.300	Nadeel	Eenmalig
			Lasten	3.300	Voordeel	Eenmalig
Saldo Overhead				**589**	**Voordeel**	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
1	Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)	144	De RVU-regeling biedt medewerkers de mogelijkheid eerder uit te treden met een maandelijkse overbruggingsvergoeding tot de AOW-leeftijd. In 2025 wordt € 0,22 mln. uitbetaald uit de voorziening. Dit is € 0,14 mln. meer dan geraamd, doordat er meer medewerkers gebruikmaken van de regeling.
2	Voorziening pensioencompensatie voormalig zwembadmedewerkers	140	Voor de overgang van zwembadmedewerkers naar het Zweminstituut (2015) is een Sociaal Plan overeengekomen met nettoloongarantie en pensioencompensatie. In 2025 worden de laatste jaarlijkse uitkering van circa € 39.000 en de slotuitkering van € 0,14 mln. rechtstreeks aangewend vanuit de voorziening. In de begroting is geen rekening gehouden met de slotuitkering van de regeling.

Technische begrotingswijzigingen

Nr.	College/Raad	Toelichting
1	Raad	Vanuit het budget Frictiekosten hervorming specialistische Jeugdhulp wordt voor een tijdelijke periode dekking geboden voor de inzet van een P&O-adviseur. Omdat deze werkzaamheden onder Overzicht Overhead vallen, wordt het budget vanuit Programma 2 overgeheveld naar Overzicht Overhead. De hoogte van de overheveling bedraagt € 44.000 in 2025.
2	Raad	In de PPN2026 is budget van € 25.000 in 2025 en structureel € 40.000 beschikbaar gesteld om ervoor te zorgen dat de nieuwe functie medewerker public affairs ook uitvoering kan geven aan de taken. Omdat deze werkzaamheden onder programma 6 Dienstverlening en participatie vallen wordt met deze wijziging het budget vanuit Overzicht Overhead overgeheveld naar betreffende programma 6.

Overzicht algemeen dekkingsmiddelen en onvoorzien

Toelichting per onderwerp

1. Voorziening dubieuze belastingdebiteuren (voordeel € 100.000)
Op basis van verwachte oninbare vorderingen is de dotatie aan de voorziening met € 0,1 mln. verlaagd.

2. Rente (nadeel € 450.000)
Bij het opstellen van de Programmabegroting 2025 (in 2024) gingen we uit van een gemiddelde (schatkist) rente van 2,5% in 2025. Naar verwachting is de werkelijke gemiddelde rente ca 2,15% in 2025. Hierdoor liggen de verwachte rentebaten ongeveer € 450.000 onder de begroting.

3. Het inzetten van middelen uit de algemene uitkering van het gemeentefonds voor taakmutaties (voordeel € 821.000)
Wanneer de gemeente extra middelen krijgt in de algemene uitkering van het gemeentefonds voor extra taken, wordt er een reservering op OAD gedaan. Wanneer duidelijk is wat de bijbehorende last voor uitvoering van deze taak is en waar dit plaatsvindt, valt de reservering op OAD vrij ten gunste van het betreffende programma.

Het gaat bij dit Tweede Tussenbericht om vrijval van de volgende gereserveerde middelen:
Aanpak laaggeletterdheid (P1, € 160.000),
Compensatie heffingskorting medewerkers werk-ontwikkelbedrijven (P1, € 261.000)
en uitvoeringskosten omgevingswet (P6, € 400.000)

4. meicirculaire (nadeel € 256.000)
De gevolgen van de meicirculaire zijn gemeld in het memo Raadsmemo Meicirculaire 2025 en worden in dit Tussenbericht financieel verwerkt.

5. Reservering voor prijsstijgingen (voordeel € 1.300.000)
Op verschillende programma's staan nadelen gemeld die veroorzaakt worden door prijsstijgingen. Hiermee was al rekening gehouden door een reservering op te nemen op OAD voor extra prijsstijgingen. De reservering valt in dit tussenbericht vrij als tegenhanger van de gemelde nadelen op de programma's.

6. Vrijval reservering taakmutaties (voordeel € 500.000)
Wanneer de gemeente extra middelen krijgt in de algemene uitkering van het gemeentefonds voor extra taken, wordt er een reservering op OAD gedaan. Een deel van deze reservering kan vrijvallen, doordat de reservering iets te hoog was.

7. Vrijval reservering groei van de stad, vergrijzing van de stad en veroudering van de stad (voordeel € 1.500.000)
Op OAD wordt rekening gehouden met extra lasten vanwege de groei van de stad en vanwege de vergrijzing van de stad door middel van een reservering. De extra lasten doen zich op dit moment nog niet zichtbaar voor. De verwachting is dat deze lasten de volgende jaren wel zullen optreden.

8. Organisatieontwikkeling/flankerend beleid (nadeel € 2.000.000)
Onze stad bevindt zich in een dynamische groeifase. De fysieke uitbreiding, toename van inwoners en intensivering van maatschappelijke opgaven vragen om een krachtige en wendbare gemeentelijke organisatie. Onze organisatie ontwikkelt zich in lijn met de veranderende context. We investeren in een toekomstbestendige structuur, versterken onze formatie en zetten in op een leiderschapsprogramma dat medewerkers stimuleert om eigenaarschap te nemen, samen te werken en richting te geven aan verandering. Deze ontwikkeling vraagt ook om reflectie: we houden onze organisatie tegen het licht, toetsen onze werkwijzen en processen, en passen deze aan waar nodig. Tegelijkertijd groeit de organisatie de komende jaren mee met de opgaven. We kijken kritisch naar capaciteit, competenties en samenstelling, zodat we als organisatie duurzaam kunnen bijdragen aan de ambities van de stad. Voor de komende periode vraagt dit extra investeringen waarvoor we voorstellen een bedrag van € 2 mln. te reserveren in de reserve organisatieontwikkeling/flankerend beleid.

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Doel-stelling	Onderwerp	Lasten/ baten	Afwijking TB2 '25	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1		Voorziening dubieuze belastingdebiteuren	Lasten	100	Voordeel	Eenmalig
2		Rente	Baten	-450	Nadeel	Meerjarig
3		Taakmutaties: Aanpak laaggeletterdheid	Lasten	160	Voordeel	Meerjarig
		Compensatie afbouw heffingskorting medewerkers werkontwikkelbedrijven	Lasten	261	Voordeel	Eenmalig
		Uitvoeringskosten Omgevingswet	Lasten	400	Voordeel	Meerjarig
4		Meicirculaire	baten	-256	Nadeel	Meerjarig
5		Reservering prijsstijgingen	Lasten	1.300	Voordeel	Eenmalig
6		Vrijval reservering taakmutaties	Lasten	500	Voordeel	Meerjarig

7		Vrijval reserveringen groei van de stad, vergrijzing en veroudering van de stad	Lasten	1.500	Voordeel	Eenmalig
8		Organisatieontwikkeling/flankerend beleid	Lasten	-2.000	Nadeel	Eenmalig
Saldo OAD				**1.515**	**Voordeel**	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Geen afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen.

Technische begrotingswijziging

Geen technische begrotingswijzigingen.